

CENTRUMVISIE VOORTHUIZEN

NAAR EEN LEVENDIG, AANTREKKELIJK EN BEREIKBAAR CENTRUM

3 JUNI 2021
BAR0002-001

kragten

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	4
2. NAAR EEN TOEKOMSTBESTENDIG DORPSCENTRUM	10
3. VISIE EN AMBITIES	22
4. VERTALING NAAR DEELGEBIEDEN	28
5. UITVOERINGSAGENDA EN SAMENWERKING	40
BIJLAGEN	44

INLEIDING

Een aantal jaar geleden is door de inwoners van Voorthuizen de Dorpsvisie opgesteld. Meer recent is ook de Rondweg geopend. Dit betekent dat het gebruik van de wegen van onze kern verandert, en daarmee ook het karakter van het centrum. Dit biedt een uitgelezen kans voor de gemeente om samen met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden de basis te leggen voor aan een eigentijds, karakteristiek en levendig centrumgebied. Deze centrumvisie is hiervan het resultaat.

De Dorpsvisie vormt het fundament van de centrumvisie. De bewoners van Voorthuizen hebben in 2017 een Dorpsvisie opgesteld met veel ideeën om - vanuit een aantal kernwaarden - de levendigheid en het groene, gastvrije karakter van Voorthuizen te versterken. Uiteraard met behoud van de (verkeers) veiligheid en bereikbaarheid. Daarnaast biedt de centrumvisie een antwoord op de vragen rond de invulling van (toekomstig) leegkomende centrumlocaties, het creëren van een aantrekkelijk verblijfsklimaat, het parkeren en het gebruik van de horecapleinen. Een stedenbouwkundige uitwerking met een klimaatadaptieve inrichting van het openbaar gebied en een (integrale) uitvoeringsagenda maken dan ook onderdeel uit van de visie.

Maar bovenal moet de centrumvisie aanzetten tot actie. Actie die tot stand komt door samenwerking. Door inzet van alle partijen, ook om te komen tot oplossingen die recht doen aan zoveel mogelijk belangen. En vervolgens zorg te dragen voor de realisatie hiervan. Hier hoort ook een uitwerking bij van de organisatievorm die het beste de samenwerking borgt: wij kozen voor nauwe samenwerking met een breed samengestelde kopgroep (zie bijlage 1 voor samenstelling). In de uitvoeringsagenda hebben we ook aandacht voor de bijdragen van betrokken partijen. Onze aanpak zorgt voor een eerste stap in het gezamenlijk versterken van het centrum en een koers voor de langere termijn.

In de totstandkoming van deze centrumvisie is al vooruitgelopen op de nieuwe Omgevingswet, waarin participatie een nadrukkelijke rol krijgt.

EEN LEVENDIG, AANTREKkelijk EN BEREIKBAAR CENTRUM

Bovenstaande begrippen staan centraal in deze centrumvisie. Zij zijn bepalend zijn voor de tevredenheid van bewoners nu en in de toekomst over hun woon- en leefomgeving. Voorzieningen zijn van groot belang als het gaat om de vitaliteit van een dorp. Deze zijn voor een groot deel te vinden in het centrum: dit geldt ook voor Voorthuizen. Winkels, supermarkten, horeca, de warenmarkt en andere voorzieningen en dienstverleners zorgen, in combinatie met evenementen, voor levendigheid en sfeer voor inwoners, bezoekers en recreanten vanuit de regio en verder weg.

VERLEIDING NODIG OM CONSUMENTEN NAAR HET CENTRUM TE TREKKEN

Winkels spelen een cruciale rol in een levendig, aantrekkelijk en bereikbaar dorpscentrum. Diverse ontwikkelingen maken dat het winkellandschap niet alleen snel, maar ook structureel verandert. Wezenlijk is dat winkelbezoek geen noodzaak meer is, sinds de opkomst van e-commerce is het een keuze geworden. Ook ons centrum moet de consument meer dan ooit tevoren 'verleiden' tot bezoek. In de basis functioneert ons centrum naar behoren, maar de (structurele) leegstand maakt duidelijk dat er ook nog stappen gezet moeten worden. Inmiddels staan de oude AH- en Intertoys-panden alweer geruime tijd leeg. De toekomstbestendigheid van ons centrum vraagt om acties waarbij recht wordt gedaan aan veranderende consumenten-behoefte enerzijds en het karakter en de identiteit van Voorthuizen anderzijds. Door Covid-19 en de nog niet voorziene effecten daarvan op langere termijn is de noodzaak voor actie mogelijk nog groter geworden.

De centrumvisie geeft richting aan hoe de consument te verleiden tot een bezoek aan het centrum. Dit betekent sterker inzetten op de verblijfsfunctie van het centrum, waarbij we de koopfunctie uiteraard niet uit het oog verliezen. Om dit te bereiken, kunnen sommige zaken al direct opgepakt worden, andere fungeren als 'stip op de horizon' waar de komende jaren stapsgewijs naartoe gewerkt kan worden.

STREVEN IS EEN COMPACT CENTRUM

Veel centrumgebieden zitten anno 2021 te ruim in hun jasje. In Voorthuizen zijn veel retail, horeca en andere publieksfuncties gevestigd aan de langgerekte Hoofdstraat. In het verleden een prima plek gezien de bereikbaarheid en zichtbaarheid. Vanwege de mogelijkheden tot combinatiebezoek en ontmoeten in een aantrekkelijke omgeving, zijn het tegenwoordig echter compacte centra met een sterke ruimtelijke clustering die goed scoren bij de consument. Daarnaast hebben winkels die zich vroeger vestigden in dorpscentra steeds grotere verzorgingsgebieden nodig. Als gevolg ontstaat er steeds meer leegstand die zich lastig laat herinvullen. Dit geldt ook voor Voorthuizen, waar een aantal beeldbepalende panden inmiddels een aantal jaren leeg staan. Een oplossing is om winkels die in aanloopstraten of (net) buiten het centrum zijn gelegen, zoveel mogelijk te laten verplaatsen naar (leegstaande panden in) het centrum. De achterblijvende panden/locaties kunnen worden getransformeerd naar andere functies, bijvoorbeeld woningen. Voor eigenaren betekent dat meer zekerheid, aangezien de vraag naar woningen groter is dan die naar winkelpanden. De leegstand wordt zo op elegante wijze weggewerkt en een centrumgebied wordt daarmee compacter en aantrekkelijker.

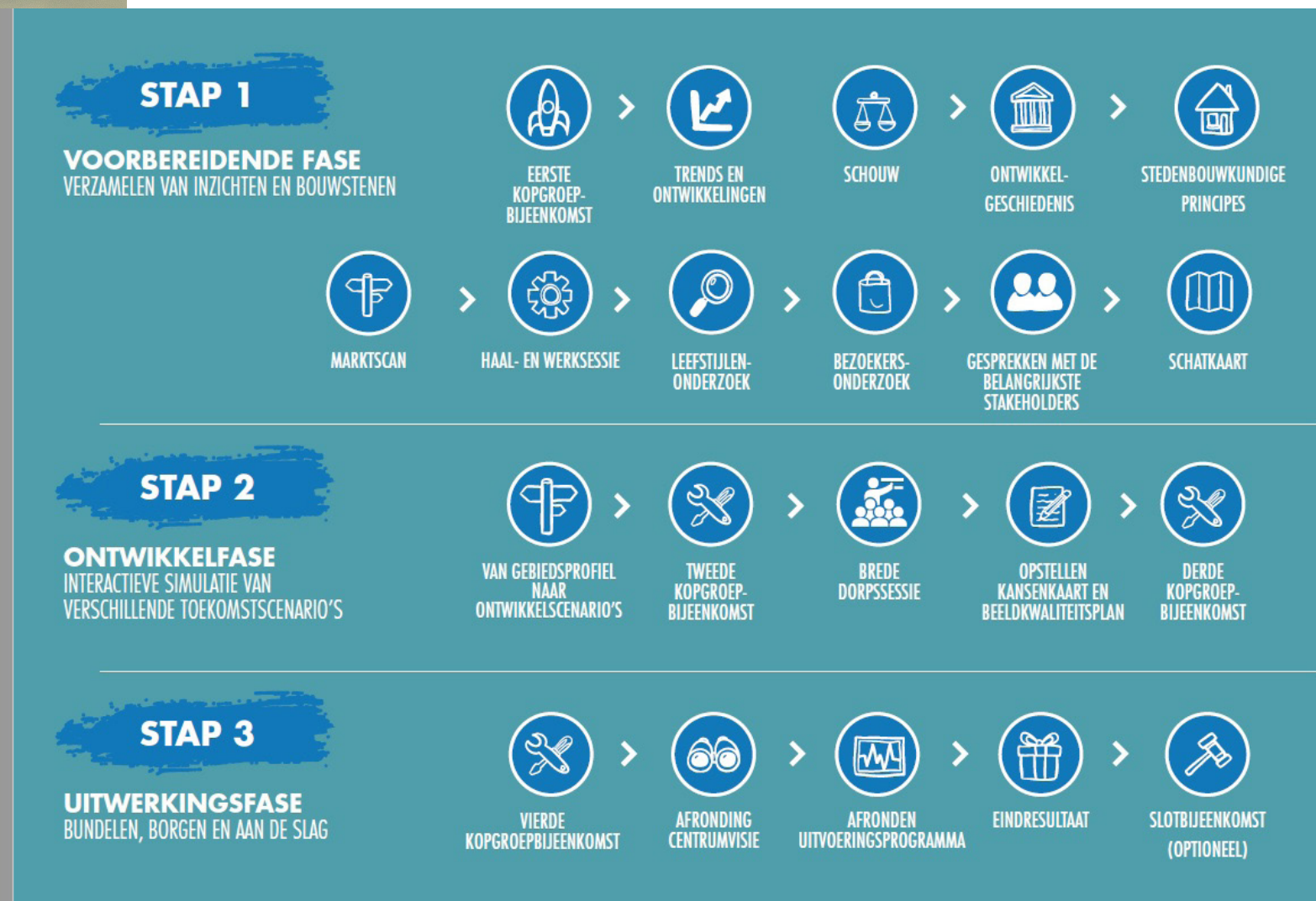

VISIE IS HET RESULTAAT VAN CO-CREATIE

Deze visie is het resultaat van diverse sessies en gesprekken met belanghebbenden over de waarden, identiteit, ambities, doelstellingen en acties van en voor het centrum. De contactmomenten bestonden onder meer uit gesprekken met ondernemers, vastgoedeigenaren, belangenorganisaties zoals Plaatselijk Belang Voorthuizen en het Wijkplatform Voorthuizen Centrum, en vertegenwoordigers van de gemeente, een brede dorpsconferentie, schouws en een enquête op straat. Uiteraard hebben we niet alle ondernemers en inwoners in alle deelgebieden kunnen spreken. Wel heeft iedereen de kans gehad om hun input te leveren, zoals tijdens de algemeen toegankelijke dorpsconferentie.

Gedurende het gehele proces is samengewerkt met een kopgroep. Deze bestond uit een afvaardiging van ondernemers, inwoners, pandeigenaren en de gemeente. In verschillende bijeenkomsten werden de onderzoeksresultaten, schetsen en ook deze visie voorgelegd aan de leden van de kopgroep met als doel deze verder aan te verrijken en aan te scherpen. Daarnaast fungeerden de leden van de kopgroep als aanspreekpunt voor hun achterban en hebben we gezamenlijk de verschillende bijeenkomsten voorbereid. Op deze wijze hebben we toegewerkt naar een gedragen visie waar een breed palet aan actoren bij betrokken is geweest. Daarmee is de visie het resultaat geworden van co-creatie (zie bijlage 1 voor een overzicht van de samenstelling van de kopgroep).

In juli vorig jaar is de aftrap gegeven voor het opstellen van de centrumvisie. Bijna driekwart jaar later is het traject afgerond. Het traject bestond uit verschillende fases en bijbehorende acties. Onderstaande afbeelding geeft hiervan een overzicht.

2 NAAR EEN TOEKOMSTBESTENDIG DORPSCENTRUM

2.1 ONZE VISIE OP DORPSCENTRA

DORPSCENTRA VERANDEREN VAN FUNCTIE...

Door de opkomst van webwinkels hoeven consumenten voor de aankoop van producten niet langer naar de winkel, maar is winkelbezoek een keuze: zij kunnen veel producten net zo gemakkelijk online bestellen en laten bezorgen. Een consument komt daardoor niet meer vanzelfsprekend in het dorpscentrum. Deze nieuwe realiteit heeft geleid tot structurele en omvangrijke dalingen van bezoekersaantallen. De consument is kritisch bij de keuze van een centrumgebied en verwacht ruime keuze, kwaliteit en beleving. De consument kiest, afhankelijk van het motief en moment, voor een bezoek aan een gebied wat hem het meeste te bieden heeft. Voor de dagelijkse boodschappen is nabijheid van doorslaggevende betekenis. Het eigen dorpscentrum wordt daarvoor frequent bezocht. Bij het kijken, vergelijken, ofwel bij het shoppen spelen ook de aanwezigheid van keuzemogelijkheden en de horeca een belangrijke rol.

In antwoord op deze ontwikkeling gaan winkels en centrumgebieden steeds meer online en offline (merk)beleving bieden. De winkel wordt een plek waar consumenten de producten kunnen zien, voelen, testen en ervaren. Horeca speelt een steeds belangrijker rol in centra. Zie de gevulde terrassen in de zomer op het Bunckmanplein. Mensen eten vaker buitenhuis en ontmoeten elkaar hier, al dan niet gekoppeld aan winkelbezoek. Verder vervagen traditionele grenzen tussen detailhandel, horeca, vermaak, dienstverlening en ambacht ('blending'). Er komen allerlei nieuwe concepten op, waar producten zowel worden gemaakt als verkocht, om zo de beleving te bieden om de consument te verleiden en binden. Centra veranderen steeds meer van 'place to buy' naar 'place to be' (zie bijlage 2 en 3 voor meer trends op het gebied van detailhandel en horeca).

...EN VAN OPZET

Deze functieverandering werkt door in de ruimtelijke opzet van veel dorpscentra. Zij worden compacter en (deel)gebieden die met leegstand kampen, transformeren naar andere functies. (Leegstaande) winkels maken daarbij plaats voor dienstverlening, bedrijvigheid/ambacht en/of woningen. Succesvolle dorpscentra zetten troeven in als parkeergemak en korte loopafstanden om de consument te binden op het moment dat deze de dagelijkse benodigdheden wil aanschaffen. Hij/zij wil daar niet teveel tijd aan kwijt zijn, gemak staat centraal.

Op het moment dat de consument wat meer tijd heeft om te kijken, vergelijken of om anderen te ontmoeten, dan spelen andere factoren een rol. Dan gaat het om keuze, aangename verblijfsruimte, plekken waar je kunt rondkijken, verblijven en anderen ontmoeten. Ondernemers spelen hier op in binnen hun eigen zaak, maar ook door in samenwerking het centrum te 'verkopen'. Daartoe zorgen zij in veel centra voor sfeer en beleving via groen, sfeerverlichting en events.

Wanneer verschillende functies slim worden gepositioneerd, waardoor duidelijk herkenbare deelgebieden ontstaan, elk met een eigen accent en functie, ontstaat synergie tussen winkels, horeca, cultuur en evenementen. Daarbij spelen de aanwezigheid van groen en de uitstraling van gebouwen een rol van betekenis.

HET BELANG VAN SAMENWERKING

Samenwerking is een belangrijke succesfactor. Tussen ondernemers onderling, maar ook met vastgoedeigenaren en de overheid. Steeds vaker werken partijen daarbij samen vanuit een gedeelde ambitie en gezamenlijke investeringsagenda. In een dorp als Voorthuizen kent men elkaar goed en wordt al volop samengewerkt, wat ook blijkt uit de vele evenementen die jaarlijks worden georganiseerd.

2.2 FOCUS OP VOORTHUIZEN: ZORGEN...

ALTERNATIEVEN VOOR DE MOBIELE EN KRITISCHE CONSUMENT

Kenmerkend voor het centrum van Voorthuizen is allereerst de niet onbedreigde concurrentiepositie; op niet al te grote afstand vinden de inwoners van Voorthuizen en de toeristen die in de regio verblijven diverse alternatieven om boodschappen te doen, te winkelen, voor horecabezoek en/of om te recreëren. Denk hierbij aan de centra van Barneveld, Nijkerk, Putten en steden als Amersfoort en Apeldoorn. Zoals reeds aangegeven, heeft ons centrum ook te maken met de sterke opkomst en positie van internet. Door Covid-19 heeft de e-commerce een forse impuls gekregen.

LANGGEREKTHEID EN VERSNIPPERING BEPERKT SYNERGIEMOGELIJKHEDEN

Het centrum is zeer langgerekt. De afstand van de rotonde tot HEMA is ca. 480 meter. Dit beperkt mogelijkheden tot combinatiebezoek. Men loopt niet zomaar even van de één naar de andere kant van het centrum. Daarnaast ligt ook buiten het kernwinkelgebied het nodige winkelaanbod. Daarbij doelen we in eerste instantie op de ALDI-vestiging. Deze verspreide ligging zorgt voor een niet ideale winkelstructuur en versnipperd de krachten. In dorpscentra zijn vooral supermarkten belangrijke trekkers, die ook vaak combinatie-bezoeken met andere winkels genereren. Daarom streven we naar een concentratie van consumentgerichte functies (zoals winkels en horeca) in ons centrum, ofwel: bundeling van krachten.

DE HOOFDSTRAAT SPLIJT HET CENTRUM

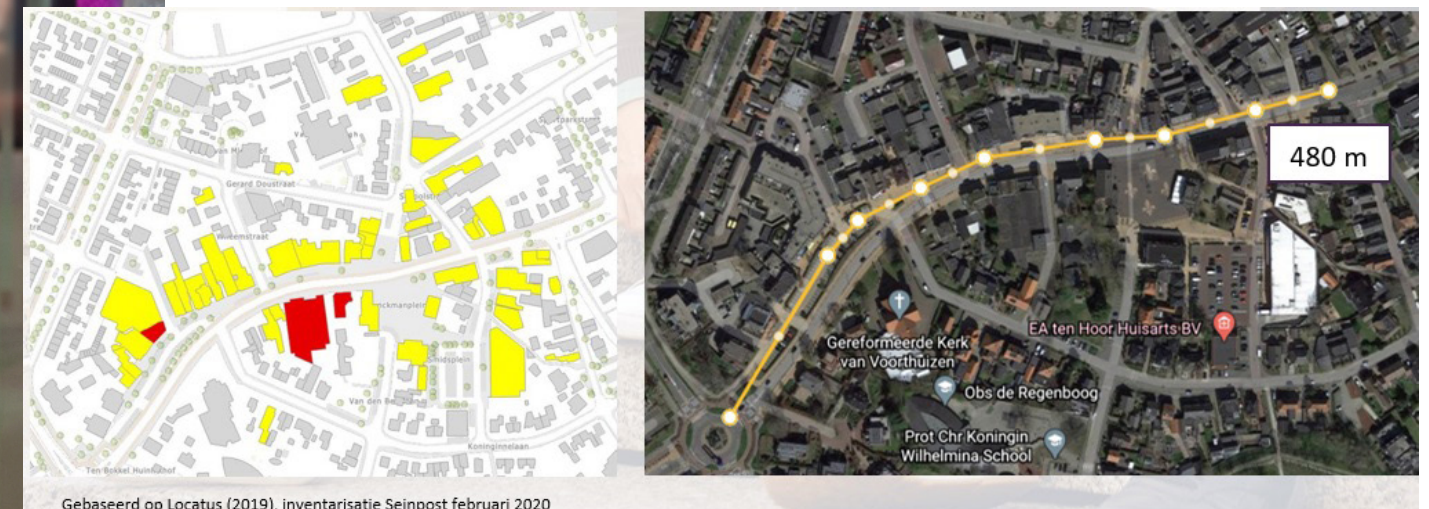
De Hoofdstraat heeft Voorthuizen in het verleden veel welvaart

gebracht. Het was een belangrijke historische as tussen Apeldoorn en Amersfoort. Veel prominente historische figuren hebben in het verleden dan ook overnacht in Voorthuizen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel retailers zich in de loop der jaren aan deze belangrijke verkeersas hebben gevestigd. Mede door de opening van de Rondweg is de functie van de Hoofdstraat aan het veranderen. Zorgde het eerst voor een goed bereikbaar en zichtbaar centrum, vandaag de dag leidt het vooral tot een stenig aanzicht van het centrum dat ten koste gaat van de sfeer en de ontmoetingsfunctie. Het ontmoetingsgebied (Bunckmanplein en de Kerkstraat) wordt nu van elkaar afgezonderd door een doorgaande weg (Hoofdstraat). Hier ligt een duidelijke ruimtelijke opgave voor het centrum, waar een betere balans moet worden gevonden tussen enerzijds sfeer en gezelligheid en anderzijds een goede bereikbaarheid.

CENTRUMGEBIED KAMPT MET STRUCTURELE WINKELLEEGSTAND

In vergelijking met naburige gemeenten en landelijke cijfers is de leegstand in Voorthuizen conform het landelijke gemiddelde. Opvallend zijn echter de langdurig leegstaande panden in de Hoofdstraat, gesitueerd op enkele beeldbepalende locaties in het hart van het centrum (zoals het oude AH-pand). Door de grootte van de panden is een nieuwe invulling lastig te bewerkstelligen. Met de huidige Covid-19 crisis in het achterhoofd is het ook de verwachting dat de leegstand de komende jaren gaat toenemen.

BEPERKT MARKTPOTENTIEEL VRAAGT OM KEUZEN

De marktscan (zie bijlage 4) laat zien dat er onvoldoende marktpotentieel is om alle leegstand te vullen met detailhandel. Gesprekken met retailers en de resultaten van de sessies met de kopgroep en de dorpsconferentie bevestigen dit beeld. Als nieuwe winkels niet of onvoldoende komen, dan ligt de oplossing in verplaatsing van buiten het centrum gesitueerde winkels richting het centrum. Horeca is al relatief sterk vertegenwoordigd en zal niet meer automatisch de gaten vullen van leegkomende winkelpanden. Dit betekent dat hierdoor leegkomende panden buiten het centrum dienen te transformeren naar een andere invulling. Dit vraagt dat er op die plekken (planologische) ruimte wordt geboden voor niet consumentgerichte activiteiten, zoals andere vormen van bedrijvigheid en wonen.

INWONERS, ONDERNEMERS EN BEZOEKERS REDELIJK TEVREDEN OVER HET CENTRUM

Uit het bewonersonderzoek komt naar voren dat inwoners en bezoekers tevreden zijn over het centrum (zie bijlage 5). Als gemiddeld rapportcijfers geven ze hun centrum een ruime voldoende (een 7,8). Op deelonderwerpen variëren de rapportcijfers enigszins, maar uitschieters naar boven en beneden zijn er niet of nauwelijks. Het horeca- en evenementenaanbod scoren het hoogst (ca. een 8), en de aanwezigheid van groen en verkeersveiligheid scoren het laagst (ca. een 7). Het centrum functioneert dus voornamelijk naar behoren. Echter, heel onderscheidend in de regio is het niet. Daarvoor zijn de cijfers te laag. Bovendien geldt ook hier dat 'stilstand achteruitgang is'. Er zijn volop kansen om de leefbaarheid te vergroten en een klimaatadaptief centrum te realiseren.

ASPECT	SCORE VOORTHUIZEN	IDEAAL	VOORTHUIZEN
CONCURRENTIEPOSITIE	8	LOKAAL EN STREEK	LOKAAL, MAAR OOK VEEL TOERISTEN
AANBOD	7-8	COMPLEET DAGELIJKS AANBOD	COMPLEET DAGELIJKS AANBOD
LEEGSTAND	5	CA. 5-6%	CA. 8% (WAS 0% CA. 5 JAAR GELEDEN)
STRUCTUUR	6	HALTERMODEL MET TREKKERS OP KOPPEN	TREKKERS DEELS BUITEN HALTER
ONTMOETING/VERBLIJF	6-7	SFEERVOL CENTRAAL PLEIN MET HORECA	BUNCKMANPLEIN, WEL WAT STENIG
LOOPAFSTANDEN	4	MAXIMAAL 250-300 METER	480 METER (ROTONDE TOT HEMA)
IDENTITEIT	6	IN HET CENTRUM KOMT DE IDENTITEIT VAN HET DORP DUIDELIJK TOT UITING	AANTAL AANZETTEN GEDAAN, GEHEEL ONTBREEKT NOG
VERNIEUWING	5	VERNIEUWENDE CONCEPTEN VULLEN LEEGSTAND	WEINIG VERNIEUWING

Ook in de rapportcijfers die Seinpost-Kragten samen met de kopgroep hebben bepaald tijdens de eerste bijeenkomst ontbreken echte positieve uitschieters. Wat betreft loopafstanden, structuur en vernieuwing gaven we het centrum zelfs een onvoldoende. Hierboven staan de belangrijkste cijfers samengevat.

De koopkrachtbinding voor dagelijkse aankopen in Voorthuizen is heel behoorlijk (bron: I&O Research 2019, eerdere onderzoeken Seinpost in Voorthuizen). Veel Voorthuizenaren doen hun dagelijkse aankopen in Voorthuizen zelf. Daarnaast doen veel inwoners vanuit de kleinere kernen zoals Kootwijkerbroek en Garderen hun dagelijkse aankopen ook (deels) in Voorthuizen. Dit blijkt uit gesprekken met ondernemers. Ze geven daarbij ook aan dat het toerisme voor een flinke 'plus' op hun omzet zorgt. Sommige ondernemers profiteren hier echter meer van dan andere. Om de huidige koopkrachtbinding te consolideren (en in de toekomst wellicht te versterken) is het van belang dat het centrum toekomstbestendig wordt. Bij een status quo zullen de binding en toevloeiing eerder onder druk komen te staan.

2.3 ...MAAR OOK KANSEN!

VOORTHUIZEN HEFT PERSPECTIEF ALS AANTREKKELIJKE WOONKERN

Voorthuizen heeft een bijzondere ligging. Nabij enkele steden (Barneveld, Amersfoort en Apeldoorn), maar ook als "Entree van de Veluwe" heeft het ook een sterk en groen imago. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Voorthuizen als aantrekkelijke woonomgeving en vraagt tegelijkertijd van het centrum dat dit zich onderscheidend en aantrekkelijk positioneert. Men weegt immers bij de keuze voor een woonplek ook het aanwezige voorzieningenpakket zwaar mee. De nieuwbouwwontwikkelingen in met name Voorthuizen-Zuid kunnen het centrum van een extra impuls voorzien in termen van bezoek en bestedingen.

LOKALE IDENTITEIT ALS BASIS VOOR VERSTERKING

Om het centrum authentiek en geloofwaardig te positioneren kan aansluiting gezocht worden bij de lokale identiteit. Er zijn genoeg verhalen en beelden om de identiteit van Voorthuizen in het centrumgebied zichtbaar en beleefbaar te maken. Dit sluit aan bij de trend dat consumenten op zoek zijn naar authentieke beleving. Een voorbeeld van een kansrijke positionering is de 'Entree van de Veluwe'. Zowel inwoners als toeristen moeten het gevoel krijgen dat de Veluwe begint in het centrum van Voorthuizen. Dit gevoel moet uitwerking krijgen in het straatbeeld (groen), maar ook kan er thematische aansluiting worden gezocht bij de jaarlijks terugkerende evenementen.

VOORTHUIZEN MOET INSPELEN OP DE WENSEN VAN BELANGRIJKE DOELGROEPEN

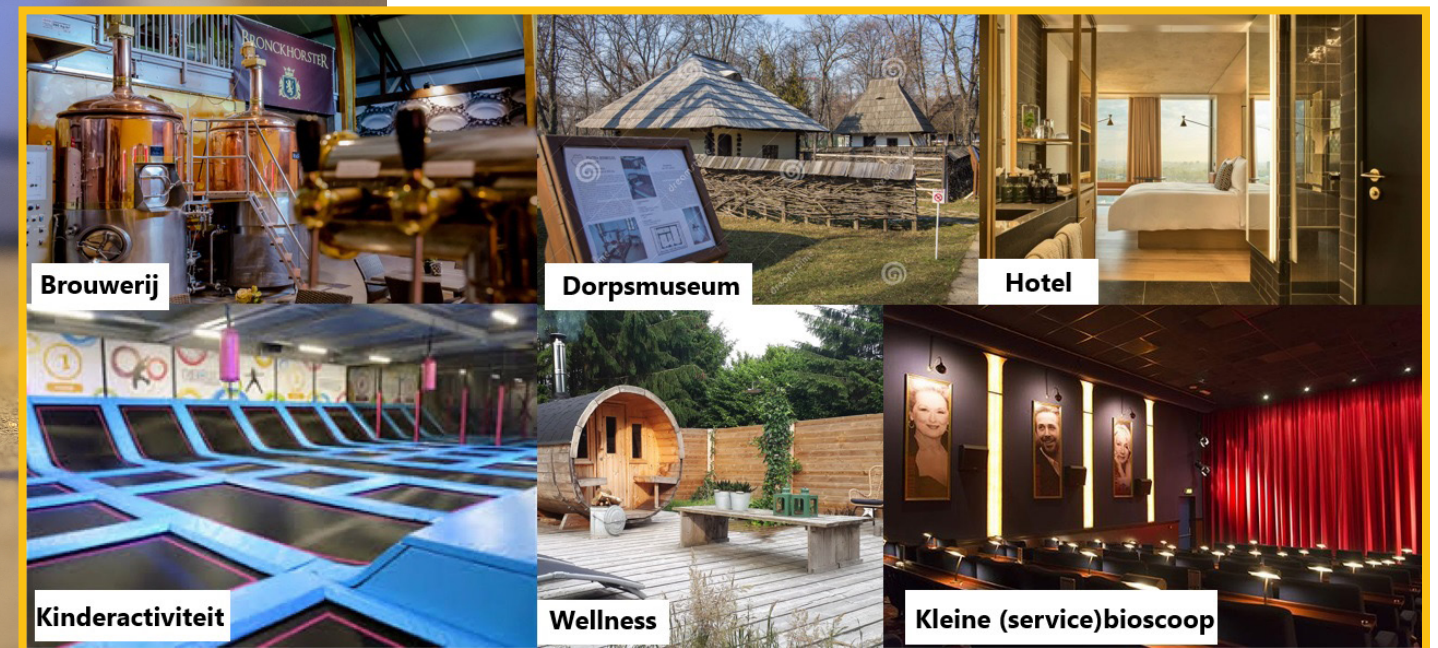
De prognose is dat de vergrijzing in Voorthuizen de komende jaren gaat toenemen. Deze ligt nu al hoger dan het landelijke en gemeentelijke gemiddelde (21%, ten opzichte van 19% en 17%, bron: CBS). Daarnaast is vanuit het leefstijlonderzoek bekend dat rust-, harmonie- en stijlzoekers dominante groepen in de gemeente Barneveld zijn (zie bijlage 6 voor meer informatie over deze leefstijlgroepen). Het gaat hierbij om inwoners en toeristen, ouderen, maar ook jonge gezinnen. Bij het opstellen van de centrumvisie wordt rekening gehouden met de specifieke wensen en behoeften van deze doelgroepen. Denk daarbij aan kleinschaligheid, gezelligheid, ontmoeten en een goede mix van voorzieningen. Ook de communicatie (promotie) moet aansluiten bij de karakteristieken van deze groepen. Hierbij zit de nodige overlap tussen het type aanbodconcepten, evenementen, 'look & feel' die passen bij zowel inwoners als toeristen in Voorthuizen.

LEVENDIGE CENTRA BESTAAN UIT MEER DAN WINKELS EN HORECA

De aantrekkelijkheid van het centrum van Voorthuizen wordt mede bepaald door horeca, cultuur, een warenmarkt en maatschappelijke voorzieningen. Hoewel wat verspreid over het centrum, zijn al deze functies reeds aanwezig in Voorthuizen. Ook zien we kansen voor ambacht en dienstverlening of een mix hiervan (blending, zie ook de bijlagenrapportage hierover). In dorpscentra wordt in toenemende mate ook gewoond, en leegstaande panden/locaties kunnen worden getransformeerd tot (zorg)woningen en appartementen. Er zijn al concrete plannen voor de toevoeging van ten minste 100 woningen/appartementen in het centrum van Voorthuizen.

AANTREKKELIJK VOOR TOERISTEN

Momenteel heeft Voorthuizen de beschikking over relatief veel horeca-aanbod, zeker in vergelijking met kernen in de regio met een gelijk inwoneraantal. Een reden hiervoor is het grote aanbod aan verblijfstoerisme in de regio. De nodige campings en bungalowparken zijn aan de oostzijde van Voorthuizen gesitueerd. Veel ondernemers gaven in gesprekken aan dat het toerisme een zeer welkome plus is voor hun omzet. Vanwege Covid-19 is het bovendien de verwachting dat het binnenlands toerisme een blijvende impuls heeft gekregen. Een aantrekkelijk centrum kan een toenemend aantal toeristen nog beter bedienen, waardoor er op termijn wellicht mogelijkheden ontstaan voor extra voorzieningen op het gebied van dagtoerisme en cultuur (zie onderstaande afgebeelde inspiratiebeelden). Maar denk hierbij bijvoorbeeld ook aan extra oplaadpunten voor e-bikes en elektrische auto's.

2.4 KADERS VANUIT BELEID/VISIE

ER IS AL VEEL BELEID/VISIE

We beginnen bij het opstellen van de centrumvisie niet vanaf 'nul'. Er ligt al het nodige aan (beleids) visies die raakvlakken hebben met de huidige en toekomstige ontwikkelingen in het centrum. We concentreren ons hier op twee belangrijke visies, namelijk de Dorpsvisie en de (beleids)nota Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen. De centrumvisie sluit zoveel mogelijk op deze bestaande visies aan. Op de volgende pagina's worden de belangrijkste thema's uit beide beleidsvisies besproken.

Onder leiding van Plaatselijk Belang Voorthuizen is door de bewoners van Voorthuizen in 2017 een dorpsvisie opgesteld. Bij dit visietraject waren veel inwoners, jong en oud, betrokken. In de visie staan richtinggevende uitspraken over wat Voorthuizenaren belangrijk vinden er welke thema's nu en in de toekomst gaan spelen. Gastvrijheid, vriendelijkheid, saamhorigheid en tolerantie staan hierbij hoog in het vaandel. De Dorpsvisie heeft betrekking op Voorthuizen als geheel, maar voor het centrum zijn de volgende thema's van belang:

- **Vergroening:** Groen moet het unique selling point van Voorthuizen zijn, waarbij de Veluwe als groene verbinder een centrale rol speelt in het dorp. Dit is ook een thema dat een integraal onderdeel moet worden bij alle ruimtelijke ingrepen. Vooral het vergroenen van de Hoofdstraat en het opknappen van het Park Molenveen hebben hierbij prioriteit;
- **Verkeersveiligheid:** Voorthuizen moet verkeersveiliger worden, waarbij men in het centrum veilig kan spelen, lopen, fietsen en winkelen. Een verkeersluw dorpshart heeft de voorkeur, waarbij extra aandacht komt voor meer zebra's, verbeterde parkeergelegenheid en het weren van landbouwverkeer in het centrum.
- **Activiteit:** Voorthuizen is een levendig dorp met een actief verenigingsleven en veel vermaak. Het organiseren en faciliteren van activiteiten en events moet zoveel mogelijk gestimuleerd worden, ook om de toevoer van toerisme te behouden. Vooral het Park Molenveen biedt kansen als groene ontmoetingsplek, waar zowel jong als oud goed terecht kunnen.

De Dorpsvisie en de lopende initiatieven/plannen bij de gemeente staan aan de basis van de Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen. Dit ambtelijke document betreft een routekaart om tot een programmatische aanpak te komen voor het centrumgebied van Voorthuizen. Op hoofdlijnen zijn ambities, opgaven, strategieën, maatregelen en doelen uitgewerkt met als doel de gemeentelijke organisatie voor te bereiden op de daadwerkelijke centrumvisie.

In de aanpak worden ten behoeve van de samenhang drie inhoudelijke pijlers onderscheiden:

(1) Levendig centrum, (2) Aantrekkelijk verblijfsgebied en (3) Bereikbaar centrum.

Activiteiten in deze pijlers moeten eraan bijdragen aan een dorpshart van Voorthuizen dat eigentijds, karakteristiek en levendig is. Daarnaast moet een brandingsstrategie (4) de unieke kwaliteiten van Voorthuizen beter voor het voetlicht brengen.

De pijlers zijn onderverdeeld in verschillende strategielijnen:

Levendig centrum	Aantrekkelijk verblijfsgebied	Bereikbaar centrum	Gebiedsbranding
Ontwikkelen visie op een compact en herkenbaar centrumgebied	Creëren van een aantrekkelijke, groene, karakteristieke / authentieke en duurzame openbare ruimte die (het) verblijven, ontmoeten en bewegen stimuleert	Ontwikkelen visie op functie Hoofdstraat in verband met nieuwe Rondweg en hiermee samenhangend visie op parkeren, laden/lossen en bevoorraden in het centrumgebied	Brandingsstrategie gericht op eigen inwoners en het aantrekken van nieuwe doelgroepen (toekomstige bewoners en ondernemers, bezoekers etc.) uitgaande van verhaal en DNA (Betrokken, Vriendelijk, Saamhorig en Tolerant) van Voorthuizen
Optimaliseren / completeren van het voorzieningenaanbod in het centrumgebied	Flexibel gebruik kunnen maken van de (beperkt) beschikbare ruimte	Versterken van verbinding tussen knooppunten in het dorp en centrumgebied	Jaarrond 'open' zijn van Voorthuizen
Bevorderen van de leefbaarheid en het ontmoeten	Goed beheer openbare ruimte	Verbeteren toegankelijkheid centrumgebied	
In het centrumgebied toevoegen van circa 150-200 woningen die bijdragen aan gevarieerd huizenaanbod.	Bevorderen gezonde leefomgeving	Versterken verbinding Voorthuizen en omgeving	
	Realiseren van een klimaatbestendig centrumgebied		

Daarnaast zijn er nog een aantal visies die raakvlakken hebben met deze centrumvisie. In 2019 is een visie opgesteld over een mogelijke 'Groene Slinger' door Voorthuizen. Dit is een groene wandel- en fietsroute die van noord naar zuid door Voorthuizen loopt. De route heeft een magneetfunctie voor nieuwe groene en duurzame initiatieven. Daarmee heeft de route ook een belangrijke ontmoetingsfunctie. Het Park Molenveen is een belangrijke locatie in het plan, waarbij het een knooppunt moet worden voor samenkomst van gebruikers en een betere aansluiting moet krijgen met het centrum (zowel fysiek als thematisch).

Recentelijk is de Woonvisie Gemeente Barneveld 2021-2025 vastgesteld. Het uitgangspunt is dat er een woningtekort is en dat er de komende jaren ruimte wordt gemaakt voor nieuwe woningbouwinitiatieven. En dat nieuwbouw moet aansluiten op het karakter van de kern. In Voorthuizen is vooral het nieuwbouw traject Voorthuizen-Zuid omvangrijk met ca. 450-500 nieuwe woningen. Ook in het centrum zijn plannen voor toevoeging van ca. 100-125 nieuwe woningen, onder andere als onderdeel van de herontwikkeling van het oude Albert Heijn pand.

3 VISIE EN AMBITIES

3.1 INLEIDING

Het centrum van Voorthuizen heeft met verschillende uitdagingen te maken (zie ook de bijlagen voor meer details). Deels zijn deze centrumgrens-overschrijdend, deels zijn deze centrum-specifiek. Dit hoofdstuk beschrijft de overkoepelende visie en de bijbehorende ambities voor het centrumgebied.

De visie en ambities (H3) vormen het fundament van de visie en geven antwoord op de vraag waar het centrum van Voorthuizen in 2030 wil staan.

De visie en ambities zijn vervolgens vertaald en uitgewerkt per deelgebied (H4). Hier worden de meer abstracte ambities geconcretiseerd en gevisualiseerd. Om de visie te kunnen realiseren, is een uitvoeringsagenda (H5) opgesteld. Verschillende acties en maatregelen worden opgesomd, die direct verwijzen naar de ambities van de pijlers van de routekaart. Ook wordt hier vermeld wie de kartrekker is, op welke termijn de actie gerealiseerd wordt en wat de beoogde kosten zijn.

3.2 VISIE

Voorthuizen heeft een groen, karakteristiek en levendig centrumgebied dat functioneert als de 'entree van de Veluwe'. Bewoners als bezoekers kunnen er onthaasten en ieder seizoen optimaal genieten van de voorzieningen, natuur en vele recreatiemogelijkheden in het dorp en de toeristische toproegio de Veluwe. Gevoelsmatig loop of fiets je vanuit Voorthuizen zo de Veluwe op! Het centrum is compact, en er wordt veel samengewerkt. Daardoor is Voorthuizen een dorp waar het goed ondernemen is.

Het centrum van Voorthuizen is dus een plek voor iedereen. Het is het hart van het dorp en daardoor dé plek waar mensen graag winkelen, verblijven, wonen en ondernemen. Voor voetgangers, fietsers, en auto's is het een toegankelijke plek. In die volgorde. En uiteraard ook voor mensen die minder valide zijn. Hoewel bereikbaarheid en parkeren belangrijk zijn, willen we het centrum ook toekomstbestendig houden en sfeer toevoegen aan het hart, zonder dat daarbij het dorpse karakter wordt aangetast. In het bijzonder wordt groen toegevoegd in het centrum. Hiermee versterken we de uitstraling van het centrum, verminderen we hittestress en voorkomen we wateroverlast.

In het centrum is een passend voorzieningen aanbod aanwezig. De supermarkten dienen als trekkers, maar ook onze (ambachtelijke) versspecialiteiten en veelzijdige horeca zijn kenmerkend. Dit trekt mensen van buiten onze kern naar het centrum en brengt zodoende leven in ons hart. Voorthuizen heeft de reputatie van een gezellig evenementendorp, waar altijd het nodige te beleven is. Dit houden we vast door uit te blinken in samenwerking, kwaliteit, ondernemerschap en gastvrijheid. Deze ervaringen willen we uitstralen in de openbare ruimte en in marketing en promotie. Zo laten we bezoekers nog beter meegenieten van de kwaliteiten die we hebben.

Kortom, we zijn een (ambitie 1) levendig centrum waar de basis op orde is met passende en geclusterde voorzieningen, die (ambitie 2) goed bereikbaar is voor iedereen, waar (ambitie 3) inwoners elkaar ontmoeten in een groene, karakteristieke, levendige en klimaat-adaptieve openbare ruimte en (ambitie 4) met een sterke identiteit waar Voorthuizen trots op kan zijn!

3.3 EEN LEVENDIG CENTRUM

AMBITIE 1: EIGENTIJD, KARAKTERISTIEK EN LEVENDIG

Een aantrekkelijk aanbod voor dagelijkse aankopen is belangrijk voor inwoners, maar ook voor toeristen die wat langer in of nabij Voorthuizen verblijven. Met drie reguliere supermarkten, die verschillende marktsegmenten bedienen, heeft Voorthuizen in dit opzicht een prima basis te bieden. Deze zijn momenteel niet optimaal gesitueerd in het centrum. Een verplaatsing van ALDI naar het oude AH-pand is wenselijk. De verplaatsing lost een groot deel van de leegstand in het centrum op, en geeft de herontwikkeling van het middendeel van de Hoofdstraat een impuls. Het oude ALDI-pand krijgt een nieuwe bestemming.

EEN COMPACT CENTRUM, MET DUIDELIJKE GEBIEDSAFBAKENING

Veel dorpscentra zijn door e-commerce te groot geworden. Keuzes zijn nodig en niet alle (aanloop)winkelstraten kunnen overeind blijven. Het kernwinkelgebied wordt daarom compacter. Een clustering en ruimtelijke concentratie van consumentgerichte functies en bedrijven draagt bij aan de synergie en vergroot de aantrekkelijkheid van het centrum.

Om ervoor te zorgen dat er maximale synergie ontstaat tussen consumentgerichte functies geven we door middel van een duidelijke gebiedsafbakening aan waar we in het centrum verschillende functies willen concentreren. Binnen dit compacte gebied investeren we in de inrichting en de gebruiksmogelijkheden van de openbare ruimte. Zo ontstaat een aantrekkelijk verblijfsklimaat waarbij we inspelen op de wensen en behoeften van kansrijke doelgroepen. Daarmee wordt het centrum ook aantrekkelijker voor ondernemers.

De gebiedsafbakening wordt verankerd in beleid (wat betreft detailhandel, horeca, parkeren, terrassen, markt, e.d.) en planologische kaders. De visie vormt hiervoor de basis. Hiermee ontstaat duidelijkheid voor ondernemers en vastgoedeigenaren. Ook wordt zo voorzienbaarheid gecreëerd: belangrijk om transformatie naar andere functies mogelijk te maken. Retailers die momenteel buiten de gebiedsafbakening gevestigd zijn worden zoveel mogelijk gestimuleerd om zich te verplaatsen naar het centrum.

NIEUWE FUNCTIES ALS AANVULLING OP DETAILHANDEL

Uit de marktscan (zie bijlage 4) blijkt dat er op korte termijn beperkt mogelijkheden zijn voor het toevoegen van detailhandel. De kans dat eenmaal uit Voorthuizen vertrokken winkels later weer terugkomen, valt te verwaarlozen. Om die reden willen we in het centrum ruimte bieden aan andere sectoren die zich goed ontwikkelen (zoals zorg, cultuur, specialistische en overige zakelijke diensten). Ook moet het centrum aantrekkelijker worden als doorgroeilocatie (broedplaats) voor bedrijven die vanuit huis zijn gestart. Vanwege de relatief lage huurniveaus zijn vooral de randen van het centrumgebied hiervoor interessant. Conform de Woonvisie zien we ook kansen voor woningen in of aangrenzend aan het centrum voor jongeren/starters en ouderen/zorgbehoevenden.

DE BASIS OP ORDE

Een levendig centrum moet voldoen aan de basisvoorwaarden schoon, heel en veilig. Dit is de onmisbare basis voor een centrumgebied. Zowel voor bewoners, bedrijven als bezoekers moet dit in orde zijn.

In de meeste opzichten voldoet het centrum van Voorthuizen aan deze voorwaarde, maar op het gebied van (het gevoel van) verkeersveiligheid valt nog het nodige te winnen. De verkeersveiligheid moet verbeteren. Dit geldt voor het centrum in het algemeen, en het plein voor Jumbo, de oversteek tussen de beide horecapleinen en de driesprong in het begin van de Apeldoornsestraat in het bijzonder.

3.4 EEN BEREIKBAAR CENTRUM

AMBITIE 2: EEN GOED BEREIKBAAR CENTRUM MET MINDER VERKEER DOOR DE HOOFDSTRAAT

Het uitgangspunt is dat de auto zo veel mogelijk 'te gast' is in het centrum. Het is de wens om de hoeveelheid doorgaand verkeer door de Hoofdstraat (Centrum Voorthuizen), zonder bestemming in of rond het centrum, zoveel mogelijk te verminderen om de leefbaarheid te verbeteren. Dit wordt bereikt door zowel (inrichtings)maatregelen in de Hoofdstraat als maatregelen in de hoofdwegenstructuur van Voorthuizen (bv. Apeldoornsestraat). Het winkelend verkeer wordt vooral via een parkeerroute om het centrum geleid en het overige verkeer (passanten en bestemmingsverkeer) via de Hoofdstraat. Voetgangers, fietsers en e-bikers komen centraal te staan. Bij een 30 km/u weg past het gemengd gebruik van de rijbaan door fietsers en gemotoriseerd verkeer. De vrijgekomen ruimte kan worden opgevuld met groen. De hekken langs de Hoofdstraat worden vervangen door een groen alternatief. Bij de inrichting wordt rekening gehouden met de toegang tot het centrum voor bijzondere voertuigen tijdens evenementen als de Floralia en Koningsdag. Uiteraard blijft het centrum ten alle tijden goed bereikbaar voor hulpdiensten. Ook vraagt de openbare inrichting (verharding en groen) om onderhoud. Met het centrumgebied Voorthuizen streven we naar de hoogste beeldkwaliteit voor onderhoud.

'NO PARKING, NO BUSINESS'

Het bieden van voldoende parkeergelegenheid aan de consument is van groot belang. Bekend is dat de auto-bezoeker het meest besteedt. Zeker in een landelijke omgeving is openbaar vervoer vaak geen goed alternatief en is men aangewezen op de fiets of de auto. De visie heeft mede als doel om de bereikbaarheid, het parkeren en de verkeersveiligheid in het centrum te waarborgen en/of te versterken. In het verblijfs- en winkelgebied willen we ruimte geven aan de voetganger en fietser (met hierbij speciale aandacht voor ouderen en minder validen). Ook vergroot dit de aantrekkelijkheid van het centrum vanuit toeristisch oogpunt.

3.5 EEN AANTREKKELIJK VERBLIJFSGEBIED

AMBITIE 3: “BUNCKMANPLEIN EN HORECAPLEIN KERKSTRAAT ALS HUISKAMER VAN VOORTHUIZEN”

De ontmoetingsfunctie van een centrumgebied wordt steeds belangrijker. Om inwoners en bezoekers aan te trekken en vast te houden moet er ‘iets te doen zijn’. Het Bunckmanplein heeft alle potentie om de huiskamer van Voorthuizen te worden, zeker als de verbinding met het Horecaplein Kerkstraat wordt verbeterd. Met een reductie van de hoeveelheid doorgaand verkeer, zonder bestemming in en rond het centrum, wordt dit gerealiseerd. Een betere synergie tussen beide pleinen nodigt uit tot ontmoeten en gezelligheid. De ruimtelijke structuur wordt hier ook op aangepast. Denk bijvoorbeeld aan bankjes, speeltoestellen, (verrijdbaar) groen, kunst etc. Maar ook de Van den Berglaan, waar veel bomen en het muziekhart staan, wordt beter verbonden met het Bunckmanplein. Zowel voor inwoners als toeristen moeten de horecapleinen de vanzelfsprekende plek worden waar men graag verblijft. In de regel worden hier alle evenementen georganiseerd. Het toevoegen van meer groen en aantrekkelijke bomen zorgt voor het tegengaan van hittestress en voor koelteplekken onder de schaduw van de bomen. Bebouwing kan ook bijdragen aan het tegengaan hittestress, als het bouwconcept meer klimaatadaptief is.

Met de plannen rondom de Groene Slinger is een eerste aanzet gedaan voor vergroening van het centrum. Het Park Molenveen, dat nu enigszins achter de dorpskern verscholen ligt, wordt beter verbonden met het centrum en wordt een mooi en aantrekkelijk groen hart waar jong en oud kunnen spelen en wandelen. In het kader van de ‘Entree van de Veluwe’ is het wenselijk dat de Groene Slinger wordt uitgebreid in west-oost richting, zodat de Hoofdstraat (vanaf de rotonde) ook onderdeel uitmaakt van de vergroening.

In het bijlagenrapport is een nadere toelichting opgenomen op kansrijke doelgroepen voor het centrum van Voorthuizen. Met gezamenlijke consumentenacties en communicatie-uitingen kunnen deze aangesproken worden. Denk bijvoorbeeld aan gezamenlijke spaaracties, thema-events rondom kerst, Sinterklaas, Pasen en de Veluwe en/of belangrijke historische gebeurtenissen en het gezamenlijk promoten van het centrum op nabijgelegen logiesaccommodaties.

EVENEMENTEN EN PROMOTIE

In het centrum worden tal van evenementen georganiseerd die voor inwoners en toeristen volop aanleiding geven om het centrum te bezoeken en te beleven. Met een evenementenkalender voor deze doelgroepen ontstaat een aansprekend overzicht van wat het centrum op dat vlak te bieden heeft. Ook wordt een basis gelegd om gezamenlijk te werken aan een promotieplan. Een plan om langjarig met elkaar gericht middelen en kanalen in te zetten om de consument te informeren en te verleiden. De identiteit en kernwaarden van Voorthuizen vormen daarvoor het vertrekpunt.

3.6 GEBIEDSBRANDING EN HET VERHAAL VAN VOORTHUIZEN

AMBITIE 4: “STERKE IDENTITEIT WAAR VOORTHUIZEN TROTS OP KAN ZIJN”

Het onderscheidend vermogen van een centrumgebied wordt steeds belangrijker. Kort gezegd, de kern moet zich duidelijker onderscheiden van andere kernen in de regio. Dit is van belang voor het aantrekken en vasthouden van inwoners en recreanten. Wat maakt Voorthuizen bijzonder en wat is typisch voor Voorthuizen? Door middel van cultuur, events en erfgoed wordt een aansprekende identiteit aangenomen die zowel voor inwoners als bezoekers tot de verbeelding spreekt.

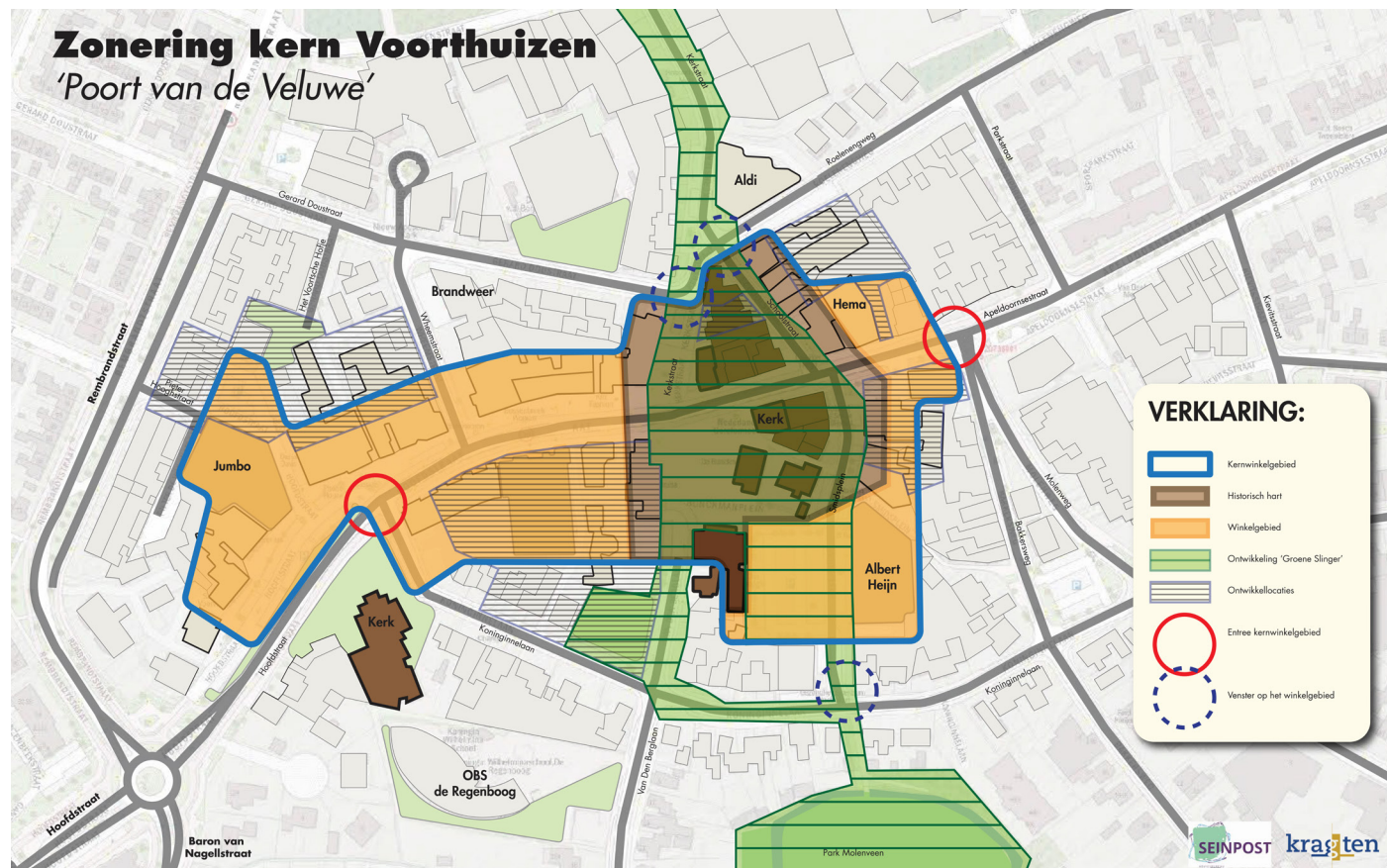
Voorthuizen heeft een sterk en aansprekend uitgangspunt met het thema ‘De entree van de Veluwe’. In de herontwikkeling, branding en evenementen staat dit thema centraal. Concreet zetten we in op herkenbare entrees met groen en banieren. Vooral de oostentree kan een upgrade gebruiken. Ook voorziet de visie in het toevoegen van groen, waarbij ondernemers en bewoners hebben aangegeven dit te willen adopteren. De wijze waarop, moet nader uitgewerkt worden, maar gedacht kan worden aan leefcirkels waar groen en ontmoeten op natuurlijke wijze in elkaar overvloeien. Bewoners en ondernemers krijgen, en willen, een actieve rol bij het ontwikkelen van acties/evenementen om het verhaal van Voorthuizen zichtbaar te maken. Placemaking noemen we dit. Vooral het terugbrengen van (het verhaal van) de Ganzenbeek in het straatbeeld is een veelgehoorde wens bij inwoners. Gedacht kan worden aan putdeksels of informatieborden in het centrum op de plek waar de Ganzenbeek ooit liep. Evenementen en sfeerverlichting dragen in de wintermaanden bij aan een prettig verblijf in het centrum. Ook het herstellen van de gevels in de oude sfeer en het in de ‘spotlight’ zetten van fraaie historische panden dragen bij aan de sfeer en belevenis van het centrum.

bron: R.A. Meijer, Eerherstel voor de Ganzenbeek

4 VERTALING NAAR DEELGEBIEDEN

Het centrum van Voorthuizen kenmerkt zich door diverse deelgebieden. Ieder deelgebied heeft zijn eigen kenmerken, zo ook opgaven. Op de onderstaande afbeelding staat een overzicht van de voor het centrum van Voorthuizen geldende deelgebieden. De blauwe lijn geeft het kernwinkelgebied aan. Dit is het gebied waar de retail zich moet gaan concentreren. In het gebied rondom de deelgebieden wordt gewoond. Dit vormt eveneens een belangrijk onderdeel van het centrumgebied in zijn geheel. Daarnaast kent het centrum van Voorthuizen een vijftal ontwikkellocaties. Dit zijn de plekken waar kansen zijn voor ruimtelijke en functionele vernieuwing van het centrum.

CENTRUM WESTZIJDE (VANAF ROTONDE TOT BUNCKMANPLEIN)

Dit deelgebied wordt gezien als de entree naar het centrum. Hier domineren dienstverleners en ambacht het straatbeeld. Dit zal zo blijven. Het zuidelijke deel rondom de Gereformeerde Kerk is fraai. Met het reduceren van de hoeveelheid verkeer op de Hoofdstraat wordt de entreefunctie versterkt. De straat wordt groen ingericht ten behoeve van klimaatadaptatie, uitstraling en sfeer. Daarbij zijn auto's minder dominant aanwezig in het straatbeeld. De entree naar de Veluwe moet hier beginnen. Auto's rijden via een entree (poort) de Hoofdstraat en het centrum in. Je arriveert in een verblijfsgebied en je ervaart het centrum, door de functies aan weerszijden en de robuuste groene uitstraling. Bij het Bunckmanplein, dat weer een open uitstraling heeft, ervaar je het hart van Voorthuizen. Als je als passant het centrum verlaat kun je via het parkeercircuit alsnog besluiten het centrum te bezoeken. Bezoekend autoverkeer wordt via de Koninginnelaan om het centrum heen geleid naar de parkeerterreinen. De fietspaden komen te vervallen, fietsers rijden op de weg. De ruimte die vrijkomt wordt aangewend voor een robuuste groenstructuur, hier en daar ruimte voor laden en lossen en kort parkeren.

Het **gebied rondom de Jumbo** kan worden herontwikkeld. Het idee is dat bezoekend verkeer via de Rembrandtstraat of Gerard Doustraat het parkeerterrein kan bereiken en niet meer via de Hoofdstraat. De wijze waarop dient nader te worden uitgewerkt. Hiervoor zijn verschillende opties. Wanneer dit direct via de Rembrandtstraat gebeurt dan dient er meer ruimte vrijgemaakt te worden. Een andere mogelijkheid is via Het Voorste Hofje. De inrichting van de openbare ruimte dient dan te worden aangepast. Tenslotte is ook een ontsluiting via de Wheemstraat mogelijk. De herontwikkeling kan dan gepaard gaan met het optimaliseren van de achterzijde van de panden aan de Hoofdstraat, zodat deze zich ook richten op het parkeerplein en het toevoegen van woningen in het centrum. De bevoorrading van de Jumbo blijft plaatsvinden via de Pieter de Hooghstraat

Voor het **terrein van de oude Albert Heijn** zijn al plannen in voorbereiding. Centraal in de herinvulling van deze plek is de verplaatsing van de ALDI-supermarkt hiernaartoe. Het parkeerterrein wordt uitgebreid en ontsloten via de Koninginnelaan (en niet via de Hoofdstraat). Het aantal parkeerplaatsen moet toereikend zijn om deze ontwikkeling volledig te kunnen faciliteren. Daarnaast zal idealiter deze locatie een oplossing moeten bieden aan het (toenemend) tekort aan langparkeerplaatsen in het centrumgebied (zie verder deelgebied AH en Smidsplein). Dit kan betekenen dat een gebouwde parkeervoorziening nodig is. Ook zijn er kansen om de relatie met het kernwinkelgebied te versterken door het realiseren van een mogelijke doorsteek. Belangrijk hierbij is dat het cultuurhistorische pand op de Hoofdstraat 144 op een goede wijze wordt ingepast en dat de begane grond aan de Hoofdstraat wordt ingevuld met centrum-gerelateerde functies met daarboven woningen. Een ander belangrijk aspect is dat de panden richting het Bunckmanplein eveneens bij de herontwikkeling worden betrokken, alsmede het plantsoen op de hoek Koninginnelaan/Van Den Berglaan. De herontwikkeling van het oude AH-pand heeft nadrukkelijke prioriteit.

De winkels aan de Hoofdstraat blijven bereikbaar voor autoverkeer en een korte stop. Parkeren vindt plaats op de parkeerterreinen ontsloten via Gerard Doustraat, Rembrandtstraat en Koninginnelaan. De inrichting van de Gerard Doustraat en Koninginnelaan dient hierop te worden aangepast, onder andere door veilige oversteekvoorzieningen.

HORECAPLEIN KERKSTRAAT EN BUNCKMANPLEIN

Het kloppende en historische hart van Voorthuizen en centraal in het centrum. Een start en vertrekpunt voor bezoekers die (vooral) de bedrijven aan de beide horecapleinen en aanpalende straten bezoeken. We treffen hier commerciële trekkers in de food en horeca. De verschillende functies zijn onderling in balans. Gestreefd wordt naar optimale synergie tussen functies, waarbij wel keuzes nodig zijn gelet op de (beperkt) beschikbare ruimte op de pleinen. Dit multifunctionele plein wordt ook (deels) gebruikt voor de weekmarkt. Evenementen vinden in de regel plaats op het Bunckmanplein. Het plein is op dit moment vooral functioneel van karakter. Om voetgangers, fietsers en terrasbezoekers zich meer welkom te laten voelen, wordt het verblijfsklimaat opgewaarderd. Onder meer door het toevoegen van (verplaatsbaar) groen. Ook kan de verblijfsfunctie van het plein worden versterkt door de opstelling (voorkant marktkramen naar winkels) en/of locatie (naar Hoofdstraat) van de weekmarkt te optimaliseren. Met het reduceren van het doorgaand verkeer op de Hoofdstraat wordt ook de verbinding tussen de beide horecapleinen versterkt. Het Bunckmanplein en Kerkstraat wordt gezien als één ruimte. In augustus 2020 reden dagelijks circa 10.000 motorvoertuigen per etmaal over de Hoofdstraat. Door de voorgenomen maatregelen kan dit behoorlijk afnemen. Daarmee wordt het minder druk, maar niet zodanig dat volledig gewerkt kan worden met het principe van shared-space (zie bijlage 9). De snelheid van de auto is maximaal 30 km/h, maar een zekere geleiding van de auto blijft nodig. De oversteekbaarheid wordt verbeterd en centraal op het Bunckmanplein komt een gereguleerde oversteekplaats, waar fiets en voetganger voorrang hebben (zebra en fietsoversteek). Met het toepassen van geleidingsmaatregelen voor de fietsers en groene zitelementen wordt dit verder benadrukt.

De noordzijde van de **Kerkstraat** wordt opgewaarderd, door het parkeren van dit plein deels te verplaatsen en de verblijfsfunctie te vergroten. De panden Kerkstraat 2 en 2a, kunnen worden herontwikkeld met voorzieningen in de plint en woningen erboven. Eenzelfde presentatie is gewenst aan de Schoolstraat. Hier is tevens de entree naar een parkeergarage voor de woningen mogelijk.

De entree bij de Van den Berglaan wordt meer bij het Bunckmanplein betrokken, door het vergroenen van het autoparkeren ter plaatse. Zo ontstaat een betere aansluiting van het plein met het groen en het muziekhart in de Van den Berglaan. Dit komt de aantrekkelijkheid en de verblijfskwaliteit van het horecaplein ten goede. Het doortrekken van de Van den Berglaan in de richting van de Hoofdstraat en/of het Smidsplein is daarom geen optie. De parkeervakken worden gehandhaafd, aangezien deze veelvuldig gebruikt worden voor laden- en lossen en bezoek van aangelegene winkels en voorzieningen.

ENTREE OOSTZIJDE

Het oostelijke deel van het centrum begint bij de driesprong Hoofdstraat-Apeldoornsestraat-Molenweg. De aantrekkelijkheid van de route naar de horecapleinen via de oostelijke entree voor wordt versterkt voor voetgangers en fietsers. Momenteel zitten hier zowel horeca, winkels als ambacht. Auto's rijden via een entree (poort) de Hoofdstraat het centrum in. Je arriveert in een verblijfsgebied en je ervaart het centrum, door de functies aan weerszijden en de robuuste groene uitstraling. Bij het Bunckmanplein, dat weer een open uitstraling heeft, ervaar je het hart van Voorthuizen. Als je als passant aan de westzijde het centrum verlaat kun je via het parkeercircuit alsnog besluiten het centrum te bezoeken. Bezoekend autoverkeer wordt via de Molenweg en Sportparkstraat om het centrum geleid richting de parkeerterreinen. De fietspaden komen te vervallen, fietsers rijden op de weg. De ruimte die vrijkomt wordt aangewend voor een robuuste groenstructuur, die meer verblijfskwaliteit biedt, het groenbeeld versterkt en een bijdrage levert aan klimaatadaptatie. Hier en daar is ruimte voor laden en lossen en kort parkeren.

Ten noorden en zuiden van de oostentree zijn twee ontwikkellocaties.

- **Achter de Hema** is bedrijvigheid in de vorm van een carrosseriebedrijf. Deze locatie kan worden herontwikkeld met woningbouw.
- Aan de **zuidzijde van de Hoofdstraat**, van het Chinees-Indisch restaurant tot aan de Albert Heijn, is eveneens een herontwikkeling met woningen mogelijk.

Voor beide locaties is te onderzoeken of bij de herontwikkeling ook extra parkeergelegenheid voor het centrum mogelijk is.

ALBERT HEIJN EN SMIDSPLEIN

In dit gebied staan de Albert Heijn en het naastgelegen verscluster centraal. Parkeren vindt plaats op het Smidsplein en in een ondergrondse parkeergarage. Albert Heijn heeft een verzoek ingediend om uit te breiden richting het Smidsplein. Met de uitbreiding en het verdwijnen van 16 parkeerplaatsen neemt de parkeerdruk op het Smidsplein toe. De uitbreiding is acceptabel, mits er een oplossing gevonden wordt voor het parkeerprobleem. Daarom wordt voorgesteld om de blauwe zone voor het gehele Smidsplein in te stellen. Hierdoor wordt lang parkeren ontmoedigd en voldoende ruimte vrijgemaakt voor de uitbreiding van de supermarkt. Het lang parkeren dient dan elders plaats te vinden. Uit het parkeeronderzoek blijkt dat momenteel ca. 30% van alle auto's langparkeerders zijn (zie bijlage 7). Dit betekent dat door het invoeren van een blauwe zone circa 20 tot 30 parkeerplaatsen beschikbaar komen (afhankelijk van de dag/het tijdstip). Daarnaast wordt verkend om op korte termijn (tijdelijk) een substantieel aantal extra parkeerplaatsen te realiseren achter het oude AH-pand. Deze extra parkeerplaatsen zouden dan vooral benut kunnen worden voor langparkeren. Ook het inventariseren (en mogelijk verplaatsen) van de verkeersbehoefte van de ambulante handel en marktondernemers op zaterdag behoort tot de mogelijkheden om een betere parkeerbalans te creëren.

PARK MOLENVEEN

Het Park Molenveen in het zuidelijke deel van het centrum moet een integraal onderdeel van het centrum worden. Momenteel ligt het nog verstopt en mede daardoor wordt er weinig gebruik van gemaakt. Voor jong en oud moet dit een belangrijke ontmoetingsplek worden in termen van activiteit, sport en bewegen. Gedacht kan worden aan het plaatsen van sportapparatuur, een kleine theateropstelling, een kinderspeeltoestellen of een gemeenschapstuin. In de zomermaanden kunnen hier ook evenementen plaatsvinden (zie hiernaast afgebeelde inspiratiebeelden).

Vanuit het Smidsplein gaat de groene loper via een vrij smalle doorgang de Koninginnelaan over naar het park. Van belang is om deze kruising te herinrichten, enerzijds om de entree als parkeerterrein van het centrum te benadrukken en anderzijds om het fiets- en wandelverkeer een veilige overstek te bieden.

PARKEREN EN BEREIKBAARHEID

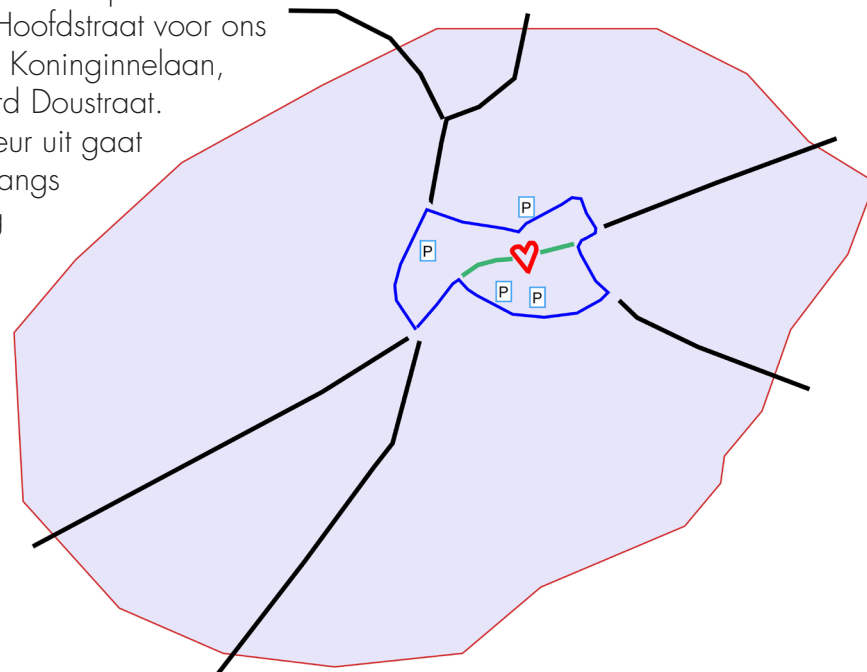
Een juiste invulling van het onderdeel parkeren in het centrum is van belang. Het centrum is een speciaal gebied binnen Voorhuizen waarbij parkeren op een andere wijze wordt ingevuld dan in de rest van de bebouwde kom. Het parkeeronderzoek laat zien dat er in het centrum van Voorhuizen op het eerste oog voldoende parkeerplaatsen zijn. Dit komt echter niet overeen met het beeld van bewoners, ondernemers en bezoekers. De verwachting is bovendien dat door de inwonersgroei en het groeiend toerisme de druk op parkeren in het centrum zal toenemen. Kortom, dit betekent dat parkeren nu en in de toekomst aandacht vraagt. Een belangrijke randvoorwaarde bij het zoeken naar parkeeroplossingen is dat deze niet ten koste gaan van de nieuwe ruimtelijke structuur (bv. de Groene Slinger en de verblijfsfunctie van de pleinen) van het centrum.

Uitgangspunt is dat het aantal parkeervakken in het centrum minimaal hetzelfde blijft. De te verwijderen parkeervakken worden gecompenseerd elders in het centrum.

Met de uitbreiding van de blauwe zone kan - zoals voorafgaand aan bod is gekomen - het lang parkeren naar elders (bijvoorbeeld het terrein van de oude Albert Heijn) worden verplaatst. Verder strekt het de aanbeveling om rekening te houden met verschillende trends die invloed hebben op het toekomstige parkeeraanbod (bv. deelauto's, zelfrijdende auto's). Daarnaast is het zinvol om verspreid over het centrum meer fietsparkeerplaatsen te realiseren. De fiets wordt steeds meer gebruikt om het centrum te bezoeken. Dit wordt ook gestimuleerd vanwege de positieve effecten op de gezondheid.

Rondom het centrum is een parkeerroute buitenom via de Koninginnelaan, Rembrandtstraat, Gerard Doustraat, Roelenengweg, Sportparkstraat en Molenweg. De Hoofdstraat in het centrum is voor doorgaand- en bestemmingsverkeer. Het verkeersonderzoek (bijlage 9) toont aan dat met dit scenario zowel het verkeer in de Hoofdstraat afneemt - waardoor de leefbaarheid en verkeersveiligheid wordt verbeterd - als de extra hoeveelheid verkeer op de parkeerroute acceptabel is. De Hoofdstraat blijft echter goed gebruikt door het verkeer. In het onderzoek staan ook aandachtspunten benoemd die in een later stadium nader moeten worden uitgewerkt. De onderzochte scenario's ten aanzien van het verkeer in het centrum van Voorhuizen zijn gezamenlijk met de kopgroep vastgesteld.

We zien in de visie meer aandacht voor de verblijfskwaliteit en een reductie van het autogebruik van de Hoofdstraat voor ons en een ontsluiting van het parkeren via de Koninginnelaan, Rembrandtstraat, Roelenengweg en Gerard Doustraat. Dat betekent dat in deze straten de voorkeur uit gaat naar de toepassing van parkeerplaatsen langs de rijbaan. Daarnaast dienen waar nodig asverspringingen of drempels te worden toegepast om de snelheid van het verkeer te reduceren. Bovendien is hier specifieke aandacht gevraagd voor de oversteeklocaties voor langzaam verkeer, met name ter hoogte van de scholen. De parkeergelegenheid en bereikbaarheid van het centrum dienen hierbij in evenwicht te blijven en de parkeermogelijkheden aan de randen van het centrum worden beter uitgenut.

Herontwikkelingen moeten bijdragen aan de bereikbaarheid van het centrum. Dit vereist - gelet op de veelal beperkte ruimte in het centrumgebied en specifiek in de vijf ontwikkellocaties - een integrale benadering van ontwikkellocaties, intensieve samenwerking tussen vastgoedeigenaren en creatieve (en vaak dure) oplossingen. Alleen op deze wijze kunnen de ontwikkellocaties bijdragen aan een toekomstbestend centrumgebied en fungeren als aanjager van de beoogde ruimtelijke en functionele vernieuwing van Voorhuizen-centrum.

VRACHTVERKEER EN LANDBOUWERKEER

Met een verkeersluwere inrichting van de Hoofdstraat wordt het voor doorgaand vrachtverkeer onaantrekkelijker om door het centrum van Voorthuizen te rijden.

Het vrachtverkeer en landbouwerkeer heeft de mogelijkheid om gebruik te maken van routes om Voorthuizen heen. Het vrachtverkeer heeft via de Voortse Ring (N303) en Heuvelrandweg de mogelijkheid om het centrum van Voorthuizen te vermijden. Het landbouwerkeer kan gebruik maken van de Heuvelrandweg om via de Overhorsterweg het buitengebied ten westen van Voorthuizen te bereiken. Ook heeft het landbouwerkeer de mogelijkheid om via de Heuvelrandweg - Overhorsterweg - Appelseweg - Bijschoterweg - Biezerweg het buitengebied ten zuidwesten van Voorthuizen te bereiken. Uit het separaat uitgevoerde verkeersonderzoek Voorthuizen (gemeente Barneveld, mei 2021) blijkt dat het aandeel landbouwerkeer in de verkeersaanbod in de Hoofdstraat beperkt is. Uit verkeerstellingen blijkt dat het aandeel vracht- en landbouwerkeer op de Hoofdstraat in het centrum gering is (ca. 3%). Dit zijn in absolute zin nog substantiële aantallen. Er zijn voor een veilige Hoofdstraat, naast de algehele herinrichting, aanvullende verkeerskundige maatregelen nodig of uiteindelijk een algeheel verbod. Uit vervolgonderzoek moet blijken wat het meest passend is.

WONEN

De centrumvisie geeft mogelijkheden voor verdichting met woningen. Er zijn meerdere ontwikkellocaties benoemd. Het meest kansrijk op de korte termijn is de herontwikkeling van de oude Albert Heijn, vooral voor levensloopbestendige woningen en voor starters (circa 100-125 woningen). Ook op het oude Trefpuntlocatie worden woningen voorzien (circa 30-40). Daarnaast zijn er elders in Voorthuizen ook de nodige woningbouwlocaties. De meest relevante is Voorthuizen-Zuid, waar zo'n 450-500 woningen voorzien worden.

BEELDKWALITEIT: STEVIG DORPS

Het centrum van Voorthuizen heeft een gevarieerde dorps uitstraling met een aantal historische accenten. Het straatbeeld is ook een uiting van bebouwing uit diverse tijdsperiodes, architectuurstijlen en van diverse individuele bouwinitiatieven, waardoor een gevarieerd straatbeeld is ontstaan. Deze pandsgewijze ontwikkeling heeft geleid tot een gevarieerde kleinschalige bebouwingsstructuur. De menselijke maat is voelbaar. Desondanks mag de bebouwing een wat steviger karakter krijgen dan nu het geval is. De ruimte in het straatbeeld (met name de Hoofdstraat) is hiervoor aanwezig en een wat hogere bebouwing en dichtheid is mogelijk. Nu is er veelal sprake van twee lagen met kap, terwijl in het centrum bebouwing in drie à vier lagen ook tot de mogelijkheden behoort. Dit betekent dat er meer ruimte is voor woningbouw in het centrum, hetgeen de levendigheid en het draagvlak voor de voorzieningen ten goede komt.

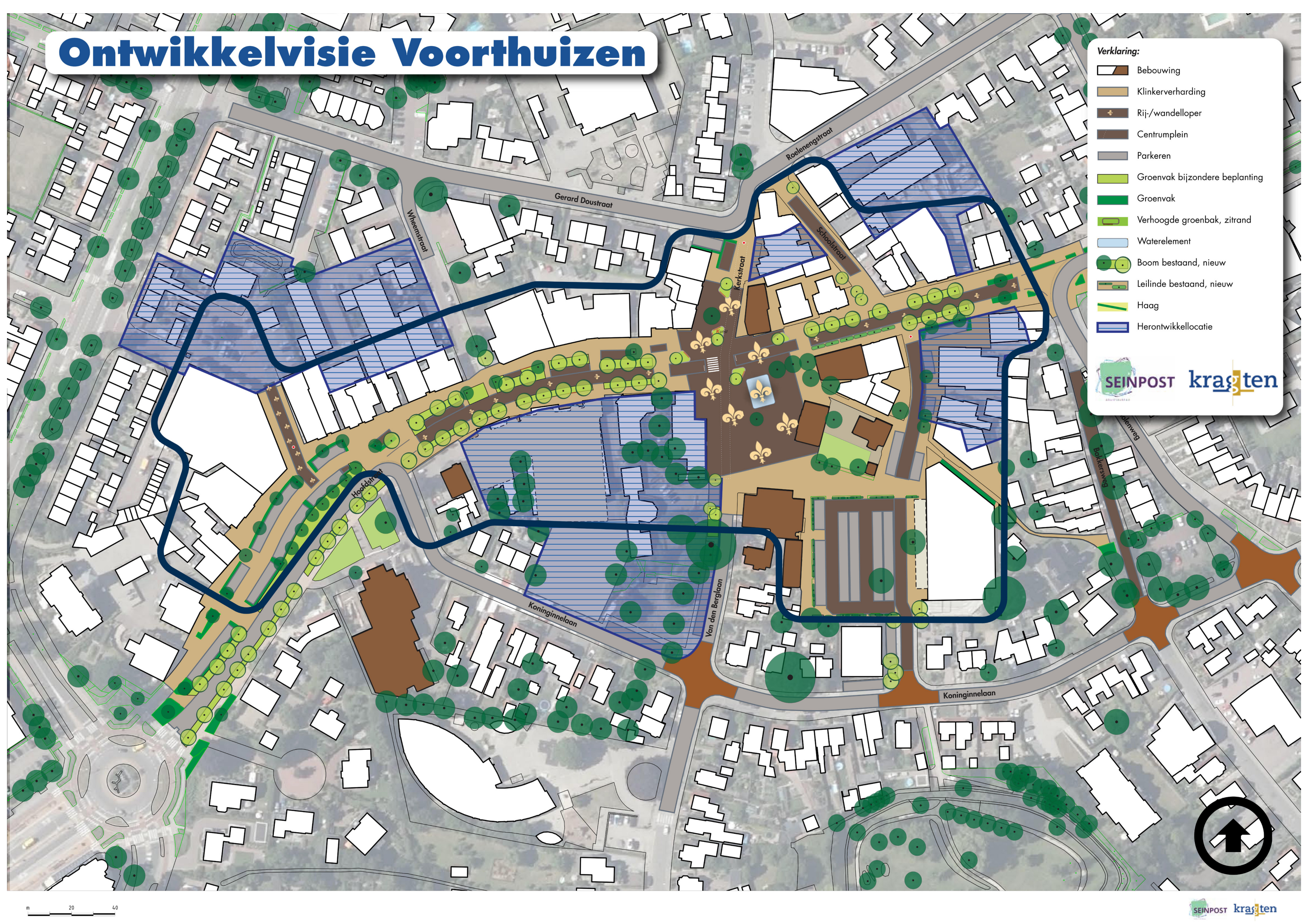
Van belang is dat bij de uitwerking van de ontwikkellocaties ingespeeld wordt op de huidige gevarieerde uitstraling. Het uitgangspunt is dat de individuele en pandsgewijze ontwikkeling van de bebouwing wordt doorgezet. Dit resulteert in een gevarieerd en levendig straatbeeld, met verschillende architectuurstijlen. Hierbij wordt niet vastgehouden aan alleen het oude historische dorpsbeeld, maar is het straatbeeld het resultaat van een dynamisch proces waarin Voorthuizen steeds groeit en verandert. Een gelaagdheid die een toonbeeld is van een kern in beweging.

Ontwikkelvisie Voorthuizen

Verklaring:

- Bebouwing
- Klinkerverharding
- Rij-/wandelopper
- Centrumplein
- Parkeren
- Groenvak bijzondere beplanting
- Groenvak
- Verhoogde groenvak, zitrand
- Waterelement
- Boom bestaand, nieuw
- Leilinde bestaand, nieuw
- Haag
- Herontwikkellocatie

m 20 40

OPENBARE RUIMTE

De visie op de openbare ruimte is gericht op het ontwikkelen van een sfeervol, levendig en vitaal centrum. Die visie komt voort uit een veranderende winkel-, werk- en leefomgeving. Hierop wordt ingespeeld met de inrichting van de openbare ruimte. Daarnaast is de visie gericht op de veranderende klimatologische omstandigheden. Door meer en verschillende bomen aan te planten wordt hittestress tegengegaan en bijgedragen aan de gevraagde vergroening van de dorpskern. Door de verscheidenheid aan plantsortiment wordt de biodiversiteit versterkt en gezorgd voor een jaarrond kleurrijke bloemenborder.

Door minder bestrating en meer groenvakken aan te leggen wordt positief bijgedragen aan het bergen en infiltreren van regenwater. Daarnaast wordt gezocht naar ondergrondse berging van schoon regenwater. Door de extra beplanting verdampt regenwater dat vervolgens weer bijdraagt aan extra verkoeling. Daarom wordt voorgesteld om op locaties waar geen permanente bomen en groenvakken mogelijk zijn, om daar verplaatsbare, grote groenbakken te plaatsen. Meer groen en minder autoverkeer draagt bij aan het tegengaan en afvangen van fijnstof. We kiezen voor beplanting die fijnstof tegengaat en die goed bestand is tegen plantenziektes. Op deze wijze wordt de aantrekkelijkheid van de woon-, winkel- en verblijfsomgeving verbeterd en kunnen we spreken van een duurzame openbare ruimte.

KLIMAAT

Belangrijk is om alle verwachte ontwikkelingen in een gebied mee te nemen. Klimaatverandering is daar een onderdeel van. Daarom hebben wij voor Voorthuizen naar de hittestress in het centrum gekeken. Door de grotendeels stenige inrichting van het centrum is er op warme dagen sprake van hittestress. De verwachting is dat dit in de toekomst groter wordt. Dit is slecht voor de gezondheid van de mensen die daar wonen, werken en verblijven. Bovendien heeft hittestress een negatief effect op de (winkel) beleving in het centrum. Dit geldt vooral voor ouderen, kinderen en zieken. Een ongewenste situatie waarvoor wij met oplossingsrichtingen komen. Wij zien volop kansen om groen toe te voegen in de vorm van gras en bomen, in combinatie met het creëren van biodiversiteit. Het toevoegen van meer groen en bomen zorgt voor het tegengaan van hittestress door de koelteplekken onder de schaduw van de bomen. Bebouwing kan ook bijdragen aan tegengaan hittestress als het bouwconcept klimaatadaptief is. Te denken valt aan groene daken met waterberging, toevoegen groenbakken aan balkons en groene gevels.

Er is in het centrum van Voorthuizen geen waterprobleem. De Hoofdstraat ligt wat hoger dan de omliggende straten. Bij een extreme regenbui (T=100) is wel te zien dat een aantal straten onderloopt, maar de gevels van de woningen wordt niet bereikt.

5 UITVOERINGSAGENDA EN SAMENWERKING

In het vorige hoofdstuk staan de visie en de bijbehorende ambities voor het centrum van Voorthuizen beschreven, evenals de vertaling naar deelgebieden. Hoe gaan wij dit bereiken? Aan de ene kant is er behoefte aan concrete acties, benoemd met trekkers, termijnen, prioriteiten etc. Aan de andere kant zijn acties ook bedoeld om de versterking en uitwerking een impuls te geven, zonder dat wij daar al concreet bedragen en termijnen aan kunnen hangen. Dit hoofdstuk gaat verder waar het vorige hoofdstuk is geëindigd en benoemt de actielijnen en acties die nodig zijn om de visie te behalen. De actielijnen verwijzen naar de vier ambities uit hoofdstuk 3. Bij elke actie staat vermeld wie de kartrekker is, op welke termijn (indicatief) de actie wordt gerealiseerd (kort = binnen 2 jaar; middellang = 2 tot 3 jaar; lang = langer dan 3 jaar) en wat (indicatief) de kosten zijn.

Daarnaast is een overzicht opgenomen van de noodzakelijke financiële investeringen. Het gaat niet om structurele investeringen. Budget om een herinrichting uit te voeren is niet opgenomen. Een ander uitgangspunt is dat partijen ook inzet leveren in de vorm van tijd, kennis en mankracht. De genoemde bedragen worden dus benut om de versterking een impuls te geven. Denkbaar is dat voor gezamenlijke initiatieven zoals een marketingplan op een later moment ook nog uitvoerings-budgetten nodig zijn. De uitvoeringsagenda is niet in beton gegoten. Dit betekent dat gaandeweg de nieuwe samenwerking acties meer concrete vorm krijgen en ook dat er nieuwe initiatieven/acties die passen de visie toegevoegd kunnen worden aan de agenda. De gemeente zal het initiatief nemen en verwacht ook dat de partners (inwoners, ondernemers en vastgoedeigenaren) hun commitment tonen, in termen van inzet, betrokkenheid en investeringen.

Met het proces naar deze visie is ook gewerkt aan de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente. Daarin kan het centrum nog winst boeken. De eerste stappen zijn gezet. De agenda geeft richting aan de door alle betrokken partijen komende jaren af te leggen marsroute. De gemeente neemt daarbij het voortouw en nodigt partijen uit om samen stappen te zetten.

5.1 VAN VISIE NAAR ACTIES

ACTIELIJN 1: EEN LEVENDIG CENTRUM, WAAR DE BASIS OP ORDE IS

Actie	Trekker	Termijn	Budget
Jaarlijkse schouw met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, gemeente, politie en brandweer geïnitieerd door de gemeente. De actiepunten vanuit deze schouw worden vervolgens opgepakt door de deelnemers aan de schouw.	Gemeente, OW, PBV, WP	Kort	€
Het aanstellen van een kwartiermaker voor het uitvoeren van de visie.	Gemeente, OW, PBV, WP	Kort	€€€
De vijf ontwikkellocaties waar ruimtelijke en functionele vernieuwing moet plaatsvinden - onder meer door het toevoegen van (onderscheidend) woningaanbod - op haalbaarheid verkennen. Belangrijk toetsingscriterium vormt hierbij dat in beginsel iedere ontwikkellocatie (minimaal) moet voorzien haar eigen parkeerbehoefte (aangetoond middels een parkeerbalans). Op basis van deze verkenning een nadere prioritering in tijd aanbrengen mb.t. deze ontwikkellocaties.	Gemeente en initiatiefnemers	Kort	€
Instellen bouwcommissie om initiatieven in de ontwikkellocaties te beoordelen op integraliteit en aansluiting op voorliggende centrumvisie. De samenstelling commissie wordt afgestemd met de kopgroep.	Gemeente, OW, PBV, WP	Kort	€
Het mogelijk maken van gewenste ontwikkelingen via passende gemeentelijke kaders. De visie en het kernwinkelgebied worden verankerd in planologische kaders via de nieuwe omgevingswet.	Gemeente	Middellang	€€
Het opstellen van een definitief schetsontwerp voor de (her)inrichting van de Hoofdstraat en de openbare ruimte van het centrum.	Gemeente	Middellang	€€
De feitelijke herinrichting van de openbare ruimte volgens definitief schetsontwerp.	Gemeente	Lang	€€€€€

ACTIELIJN 2: EEN BEREIKBAAR CENTRUM, MET EEN AANTREKKELIJK AANBOD VOOR DAGELIJKE AANKOPEN

Actie	Trekker	Termijn	Budget
De Hoofdstraat is een druk bereden verkeersader. Stapsgewijs wordt het bezoekend verkeer via een parkeerroute afgewikkeld.	Gemeente	Kort	€€
Opstellen visie op hoofdweg van en naar het centrum.	Gemeente	Kort	€
Inventariseren bestaande mogelijkheden en verkennen mogelijkheden voor het toevoegen van oplaadpunten voor e-bikes en elektrische auto's in het centrum.	Gemeente en OW	Kort	€
Faciliteren herontwikkeling oude Albert Heijn locatie en uitbreiding huidige Albert Heijn met goede afspraken over compenseren parkeerplaatsen Smidsplein, (structureel) langparkeren gebied oude Albert Heijn en de parkeergarage t.b.v. beoogde vastgoedontwikkeling oude Albert Heijn locatie.	Initiatiefnemer en gemeente	Kort	€
Het actief benaderen van ondernemers gevestigd buiten het kernwinkelgebied om de mogelijkheden te verkennen voor verplaatsing richting het centrum. Ook worden de mogelijkheden verkend met vastgoedeigenaren voor planologische regelingen om drempels voor transformatie van panden en/of het meer geschikt maken van panden weg te nemen. Naast de opzet van een regeling gaat het ook om het in beeld brengen van (co)financiering.	Gemeente en OW	Middellang	€
Monitoren van de afspraken over het parkeerregime in het centrum die zijn opgenomen in een convenant via een jaarlijkse evaluatie door gemeente en het ovv	Gemeente en OW	Middellang	€€
Inventariseren bestaande bewegwijzering en waar nodig bewegwijzering toevoegen en verbeteren rondom en in het centrum van Voorthuizen	Gemeente	Middellang	€
Nadere uitwerking en verkenning realiseerbaarheid publieke investeringen plein voor Jumbo en doorsteek naar Rembrandtlaan.	Gemeente	Middellang	€€

ACTIELIJN 3: EEN AANTREKKELIJK VERBLIJFSGEBIED, MET DE HORECAPLEINEN ALS HUISKAMER VAN VOORTHUIZEN

Actie	Trekker	Termijn	Budget
Gemeenschappelijk groenplan van gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren voor de vergroening van de openbare ruimte en gevels. Voor meer sfeer, maar ook om hittestress en wateroverlast tegen te gaan en daarmee een klimaatadaptief centrumgebied te realiseren. Dit plan wordt op korte termijn opgesteld en parallel met de herinrichting van de Hoofdstraat uitgevoerd.	Gemeente, PBV, OW, WP	Kort	€€
Oprichting van een werkgroep "Entree van de Veluwe" voor concrete uitwerking en coördinatie met betrekking tot het toevoegen van sfeer, identiteit en beleving in het centrum.	PBV	Kort	€
Jong en vernieuwend ondernemerschap wordt gepromoot. Actief vastgoedeigenaren benaderen voor het tijdelijk beschikbaar te stellen van hun leegstaande pand voor pop-up stores, kunst, productlancerings, ambachtelijke bedrijvigheid of cultuurinstellingen.	OW	Kort	€
Oprichten van een werkgroep Park Molenveen voor het opstellen en uitwerken van concrete faciliteiten en voorzieningen die aldaar gewenst zijn in het kader van promoten van activiteit, sport en beweging.	Gemeente, PBV	Kort	€
Kansen onderzoeken verbreding Groene Slinger in Oost-West richting in het centrumgebied.	Gemeente, PBV, WP, OW	Kort	€
Verkenning van wijzigingen in de opstelling van de weekmarkt en braderieën. Mogelijk kan deze geoptimaliseerd worden, om zo een betere synergie te creëren met de winkels in de Hoofdstraat. Te denken valt bijvoorbeeld aan een onderzoek naar de haalbaarheid van verplaatsing van de weekmarkt naar Hoofdstraat.	Gemeente, OW	Kort	€
Inventariseren van de mogelijkheden tot verbeteren van routing in het centrum. Denk hierbij aan een doorgang achterkant oude AH-pand naar de Hoofdstraat en/of via het Muziekhart-terrein naar het Bunckmanplein. Ook een P&R buiten het centrum behoort tot de mogelijkheden, waar toeristen hun auto parkeren om vervolgens (via het centrum) de regio te verkennen.	Gemeente, PBV, OW.	Middel-lang	€€

ACTIELIJN 4: GEBIEDSBRANDING, MET EEN STERKE IDENTITEIT WAAR VOORTHUIZEN TROTS OP KAN ZIJN

Actie	Trekker	Termijn	Budget
Opstellen van een gezamenlijk promotieplan door OW, vastgoedeigenaren en gemeente. Dit plan vormt de basis voor de content voor een gezamenlijke en actuele website voor het centrum en de promotie via social media. Daarbij wordt ook de samenwerking gezocht met Visit Veluwe, Visit Voorthuizen etc. Ook om centrum van Voorthuizen via hun website onder de aandacht te brengen.	OW	Kort	€€
Organiseren van praktische trainingen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan thema's zoals gastvrijheid in centrumgebieden, kansen in Corona-tijd, betekenis van duurzaamheid voor winkelcentra, nieuwe wensen van de klant, inzet social media, online verkoop en promotie etc.	OW	Kort	€
Opstellen van een gezamenlijke evenementen- en activiteitenkalender door een werkgroep marketing en promotie. Daarbij worden bestaande activiteiten en voor bezoekers op een rij gezet. Digitaal/online en/of fysiek in de vorm van een handzame flyer. Daarbij wordt ook gekeken naar de koppeling met de verhalen uit Voorthuizen. Zo kan Voorthuizen nog beter gepromoot worden als evenementen-dorp.	OW	Middellang	€
Toeristen en dagjesmensen verleiden door het opzetten van arrangementen voor verblijf en bezoek aan Voorthuizen en omgeving. Er is voldoende aanbod verblijfsrecreatief aanbod in de omgeving. Door het ontwikkelen van aantrekkelijke arrangementen tussen ondernemers in Voorthuizen en toeristisch recreatieve aanbieders in de gemeente kan het economisch draagvlak voor het centrum verder vergroot worden.	OW en Visit Voorthuizen	Middellang	€

5.2. VERSTERKEN VAN DE SAMENWERKING

De versterking van het centrum vraagt een integrale aanpak waarbij inwoners, ondernemers, overheid en vastgoedeigenaren samen acties oppakken. Het vraagt allereerst om bereidheid vanuit verschillende belangen naar de beste oplossing toe te komen. Samenwerking is een groeiproces waarbij aandacht moet zijn voor inhoud en organisatie. Daarbij wordt begonnen met quick-wins gericht op zichtbare resultaten op korte termijn. Partijen richten samen een regiegroep centrum Voorthuizen in om de koers vanuit deze centrumvisie en de opvolging van de verschillende acties en maatregelen te bewaken. Deze stuurgroep zorgt ook voor afstemming tussen de verschillende acties en maatregelen. Zij werkt aan de hand van een jaarlijkse centrumagenda die ontleend wordt aan de centrumvisie. Om tot uitvoering te komen is uitvoeringscapaciteit nodig. Alle partijen moeten daarin een bijdrage leveren in termen van tijd, kennis, ervaring en middelen. We stellen voor om een tijdelijke kwartiermaker aan te stellen die de nieuwe organisatiestructuur inricht en de uitvoering/het aanjagen van de prioritaire projecten oppakt. Bedoeld als spin-in-het-web van activiteiten die partijen verbindt en als 'buitenboordmotor' de versterking van het centrum op gang brengt.

- Inrichten van een nieuwe samenwerkingsstructuur met een regiegroep in 2021 waar inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en de gemeente participeren. Deze coördineert de inzet die via verschillende werkgroepen wordt geleverd om de hiervoor genoemde acties te realiseren.
- Een kwartiermaker helpt in 2021 – 2022 om de nieuwe samenwerkingsstructuur en werkwijze te implementeren.
- Onderzoeken mogelijkheden voor een collectief van eigenaren. Te denken valt hierbij in eerste instantie aan een pandenbank, in een later stadium kan gedacht worden aan de oprichting van een formeel samenwerkingsverband van eigenaren.

| BIJLAGEN

Bijlage 1: Samenstelling kopgroep

Ondernemers/OWV

- Anton Kooijman
- Johan Brink
- John van Beek
- Jan van Leeuwen

Eigenaren

- Huib van Drie
- Johan Steenkamer
- W. Mulderij

Wijkplatform

- Joep van Tilburg
- Chris van Beek

Plaatselijk Belang

- Elvia van den Berg
- Rene Hogeweg

Gemeente

- Nick Lenderink
- Jan Wessels
- Edwin Elgersma
- Michiel van Werven
- Wim Nijboer
- Regina van Druten-Marm

Seinpost Adviesbureau

- Lars Pijlman
- Brechtje Schildkamp
- Joost Gieling

Kragten

- Peter Geerts
- Joop Schaghen

Bijlage 2: Trends en ontwikkelingen in detailhandel

Webwinkels

De online markt groeit nog steeds. De webwinkels verbeteren en online aankopen doen wordt steeds gemakkelijker. In sommige gevallen willen webwinkels ook een fysieke winkel. Dit kan wellicht ook gelden voor enkele webwinkels gevestigd in Voorthuizen.

Online boodschappen services

Online boodschappen doen wordt steeds gewoner. Ook komen er steeds meer boodschappenservices bij. Ondernemers kunnen ook overwegen op dit gezamenlijk op te pakken.

Prijsbewuste consument

De consument weet wat hij wil. Door internet is het vergelijken van prijzen gemakkelijk. Kortingen en acties worden bovendien steeds belangrijker. Door het aanbieden van gezamenlijke kortingsacties kunnen ondernemers meeprofiteren, en de concurrentie aangaan met online webshops.

Onderscheiden

Ook in de detailhandel zijn onderscheidende concepten belangrijk. Door de komst van online winkelen is de concurrentie groot. Een beleving toevoegen aan het winkelconcept kan hierin belangrijk zijn. Denk aan blinding- en blurringconcepten. Nieuw winkelaanbod kan hier op in spelen.

Winkelen als recreatie

Winkelen wordt steeds vaker gezien als een dagje uit. Vaak wordt het gecombineerd met café- of restaurantbezoek. Gezamenlijke sfeeracties en events kunnen Voorthuizen aantrekkelijker maken.

Bijlage 3: Trends en ontwikkelingen in horeca

Markt groeit

We hebben meer te besteden maar we werken veel. Buiten de deur eten is daardoor in trek. Bovendien is eten een populair onderwerp. We kijken graag kookprogramma's of we maken culinaire reizen. Beleving en food stimuleren binding en toevloeiing aan een winkelgebied.

Festivals en buitenevenementen

Festivals en buitenevenementen schieten als paddenstoelen uit de grond. Vaak zijn het complete belevingen waar diverse disciplines samenkomen. Foodprogrammeringen worden bovendien steeds belangrijker binnen deze evenementen. Zeker als dit aansluit op het DNA van de kern.

Local love

In een restaurant eten we graag lokale producten. Lokale producten staan gelijk aan kwaliteit, eerlijkheid en authenticiteit. Deze trend is goed toepasbaar in een landelijke omgeving.

Tijdelijkheid

Tijdelijke horecaconcepten zijn populair. Het liefst op bijzondere locaties of met een bijzonder verhaal. Vaak wordt pop-up horeca ingezet om een nieuwe of bijzonder product te promoten, of om leegstand tijdelijk tegen te gaan.

Beleving

Gasten zijn op zoek naar een bijzondere beleving waarin gerechten, voedsel en service perfect op elkaar aansluiten. Thema's en verhalen kunnen hierin een belangrijke rol spelen. De identiteit van de plek wordt dus steeds belangrijker.

Terrassencultuur

De terrassencultuur is enorm gegroeid in Nederland. De terrassen zitten steeds vaker vol en de buitentemperatuur doet er steeds minder toe. Een sfeervol en verwarmd horecaplein is vaak ook goed bezet buiten het hoogseizoen om, en zorgt voor levendigheid in de avonden.

Bijlage 4: Marktscan

Op termijn ruimte voor groei detailhandel

Op basis van het aantal vierkante meter detailhandel, bestedingsprofielen, binding- en toevloeiingscijfers en kengetallen kan een berekening worden gemaakt hoeveel uitbreidingsruimte er is voor nieuwe detailhandel.

- **Korte termijn (<2025):** Er is momenteel beperkt ruimte voor extra vierkante meter detailhandel. Dit geldt voor zowel dagelijks (incl. supermarkten) en niet-dagelijks. Het is onwaarschijnlijk dat de huidige 1.500 m² wvo leegstand volledig wordt ingevuld;
- **Lange termijn (2030):** Mits het inwoneraantal (conform de prognoses van het CBS), de binding (het aantal mensen uit Voorhuizen dat lokaal boodschappen doet), de toevloeiing (het aantal mensen uit de regio dat hun boodschappen in Voorthuizen doet) en de toeristische bestedingen toenemen dan ontstaat er richting 2030 ruimte voor extra vierkante meter retail. Dit is ook noodzakelijk gezien de uitbreidingsplannen van o.a. de supermarkten. Het toevoegen van een 4de supermarkt lijkt echter niet reëel;
- In vergelijking met kernen in de regio met een vergelijkbaar inwoneraantal, dan valt op dat er relatief veel horeca aanwezig is in Voorthuizen. Potentiele nieuwe horeca moet daarom echt een smaak toevoegen aan het bestaande aanbod (doelgroep, concept).

RESULTATEN MARKTSCAN	AANWEZIG AANBOD (WVO)	UITBREIDINGSRUIMTE (WVO)	UITBREIDINGSRUIMTE 2030 (WVO)
DAGELIJKS	4.000	300	1.000-
SUPERMARKT	2.900	300	850
NIET-DAGELIJKS	5.800	650	1.250

BENCHMARK HORECA	HORECA	INWONERS	HORECA PER 1.000 INWONERS
LUNTEREN	25	13.580	1,84
SCHERPENZEEL GLD	17	9.873	1,72
VAASSEN	17	12.655	1,34
WOUDEMBERG	16	13.568	1,18
VOORTHUIZEN	24	10.920	2,20

Bijlage 5: Bezoekersonderzoek

- In de tweede helft van augustus 2020 hebben we enquêtes uitgedeeld in het centrum van Voorthuizen. Hierin stonden vragen over het functioneren van het centrum, wat men goed en minder goed vindt aan het centrum en wat er wordt gemist in het centrum. Uiteindelijk is de enquête 311 keer ingevuld. Op de volgende pagina's vindt u een overzicht van de belangrijkste resultaten.
- We hebben de resultaten opgedeeld in drie groepen: Voorthuizen, bezoekers regio en bezoekers van ver. De eerste groep betreft mensen uit Voorthuizen zelf, de tweede groep zijn mensen die woonachtig zijn in een van de buurdorpen of buurgemeenten. De bezoekers van ver zijn mensen die nog verder weg wonen (in deze categorie zitten uiteraard veel toeristen). In onderstaande tabel vindt u de precieze verdeling tussen deze drie groepen, aangevuld met de gemiddelde leeftijd en de man / vrouw verdeling van de respondenten.

WOONPLAATS	AANTAL	GEMIDDELDE LEEFTIJD	VERDELING MAN/VROUW
VOORTHUIZEN	183	58	57 / 126
BEZOEKERS REGIO	45	55	9 / 36
BEZOEKERS VAN VER	83	60	36 / 47
TOTAAL	311	58	102 / 209

Uitdaging: Van ruim voldoende naar excellent

- Bijna alle deelcijfers liggen tussen de 7 en de 8. Dit is ruim voldoende, maar niks springt er echt uit, zowel in positieve als in negatieve zin;
- Respondenten uit Voorthuizen zijn kritischer op de netheid, uitstraling en verkeersveiligheid dan mensen van buiten de kern;
- Bezoekers van ver zijn het negatiefst over de mogelijkheden om de fiets te parkeren in het centrum van Voorthuizen;
- Een doelstelling zou moeten zijn om de rapportcijfers op een aantal punten nog verder omhoog te krijgen, zodat het centrum echt als excellent kan worden gekarakteriseerd!

	TOTAAL RAPPORT CIJFERS	KEUZE WINKELAANBOD	KEUZE HORECA-AANBOD	KWALITEIT WEEKMARKT	NETHEID EN INRICHTING	UITSTRALING PANDEN	SFEER EN GEZELLIGHEID
TOTAAL	7,8	7,5	8,0	7,6	7,7	7,2	7,7
VOORTHUIZEN	7,8	7,5	8,0	7,7	7,5	7,0	7,7
BEZOEKERS REGIO	7,9	7,5	7,9	7,7	8,0	7,6	7,8
BEZOEKERS VAN VER	7,7	7,4	8,0	7,4	7,8	7,4	7,6

	HERKENBAARHEID EN ONDERSCHIEDEND	GROEN EN BEPLANTING	EVENEMENTENAANBOD	BEREIKBAARHEID	VERKEERSVEILIGHEID	PARKEREN AUTO	PARKEREN FIETS
TOTAAL	7,3	7,0	8,0	7,8	7,1	7,3	7,4
VOORTHUIZEN	7,3	6,7	8,0	7,8	7,0	7,2	7,5
BEZOEKERS REGIO	7,2	7,5	7,9	7,9	7,2	7,6	7,5
BEZOEKERS VAN VER	7,3	7,4	8,2	7,9	7,2	7,2	6,8

- De meeste respondenten uit Voorthuizen komen met de fiets naar het centrum. Ongeveer een derde komt met de auto;
- De respondenten uit de regio komen in meerderheid met de auto naar het centrum;
- Bezoekers van ver komen vaker op de fiets dan mensen uit de regio;
- Gemiddeld besteden respondenten uit Voorthuizen meer in een supermarkt dan respondenten van buiten Voorthuizen;
- Voor overige non-food en horeca geldt dat vooral respondenten van buiten Voorthuizen hier geld aan uitgeven. Respondenten uit de regio komen vaak speciaal naar Voorthuizen voor bezoek aan enkele speciaalzaken;
- Respondenten van uit de regio en van ver geven ca. vier keer zoveel uit in de horeca dan respondenten uit Voorthuizen. Hierbij moet in het achterhoofd worden gehouden dat de enquêtes overdag en in de zomer zijn uitgedeeld;
- De supermarkt wordt het vaakst genoemd als reden om het centrum te bezoeken, gevolgd door bezoek aan de weekmarkt en overige winkels. Dit bevestigt het beeld dat supermarkten belangrijke trekkers zijn in een centrum.

VERVOER NAAR HET CENTRUM	AUTO/MOTOR	FIETS/E-BIKE	LOPEND
VOORTHUIZEN	33%	39%	28%
BEZOEKERS REGIO	78%	20%	2%
BEZOEKERS VAN VER	64%	35%	1%

BESTEDINGEN	SUPERMARKT EN VERS	OVERIG NON-FOOD	HORECA	DIENSTVERLENING
VOORTHUIZEN	€ 31,30	€ 8,30	€ 1,30	€ 0,80
BEZOEKERS REGIO	€ 27,40	€ 16,20	€ 5,60	€ 1,30
BEZOEKERS VAN VER	€ 23,40	€ 11,90	€ 5,30	€ 0

REDEN BEZOEK	ABSOLUUT	RELATIEF
BEZOEK SUPERMARKT	198	44%
BEZOEK WINKELS (OVERIG FOOD)	44	10%
BEZOEK WINKELS (NON FOOD)	75	17%
BEZOEK HORECA	24	5%
BEZOEK WEEKMARKT	68	15%
BEZOEK OVERIGE FUNCTIES	14	3%
PASSEREND/GEEN DOEL	10	2%
IK WOON HIER	3	1%
OVERIG	14	3%
TOTAAL	450	100%

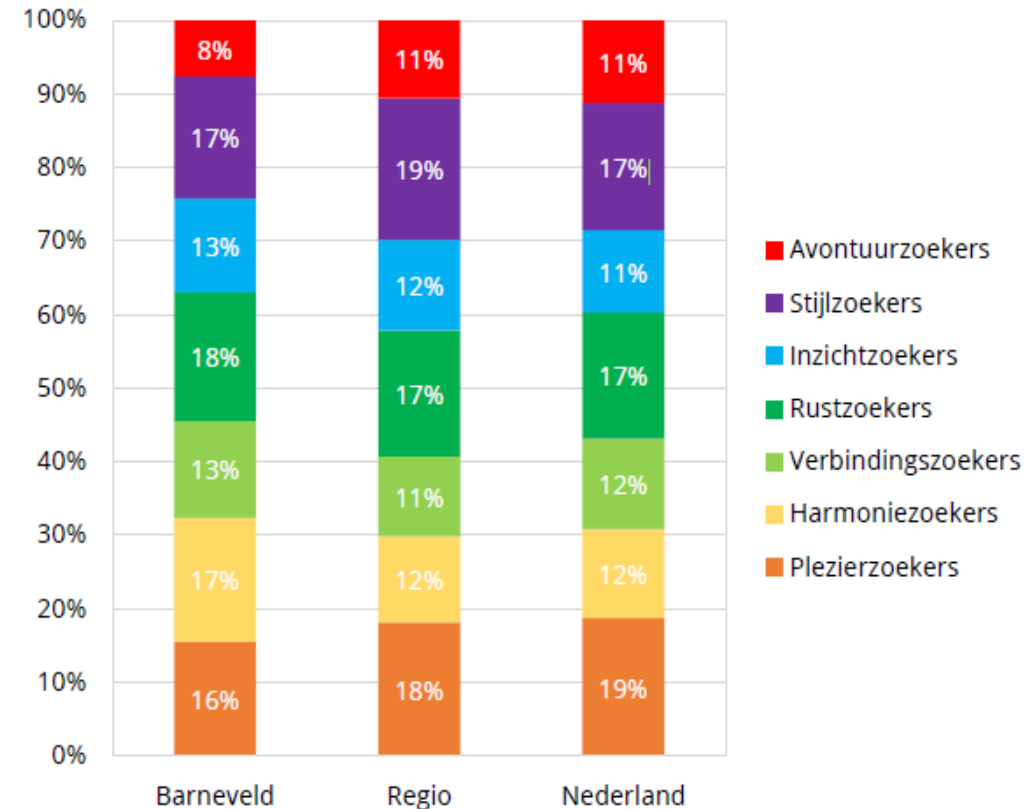
NB: Respondenten konden twee mogelijke antwoorden aanvinken

Bijlage 6: Leefstijlen

Rust-, harmonie en stijlzoekers opvallendste leefstijlen in gemeente Barneveld

Deze leefstijlen laten zien waar mensen in hun vrije tijd behoefte aan hebben. En wat de verschillen hierin zijn. De één wil namelijk rust en regelmaat, de ander juist drukte en sensatie. Voor elke gemeente in Nederland zijn de meest dominante leefstijlen bekend. Het is belangrijk dat toekomstige centrumontwikkelingen aansluiten op de wensen en behoeften van de Leefstijlen die relatief dominant zijn in de gemeente Barneveld. Voor de gemeente Barneveld geldt dat:

- De **Rustzoekers** vertegenwoordigen de grootste groep. Deze doelgroep houdt recreatie graag letterlijk en figuurlijk dichtbij huis. Ze zijn sterk georiënteerd op de eigen leefomgeving, en gericht op bekende en vertrouwde merken en concepten. Een groep die veel in Voorthuizen zelf boodschappen doet en winkels bezoekt. Wel doen ze dit graag op de fiets, in een groene omgeving en zonder al te veel poespas;
- De **Harmoniezoekers** zijn in vergelijking met de regio en de rest van Nederland sterk vertegenwoordigd in de gemeente Barneveld. Deze groep is vooral op zoek naar gezelligheid. Vrije tijd is tijd die ze dan ook graag met hun gezin, familie of vrienden doorbrengen. De combinatie van gezelligheid en rustig aan doen past perfect bij deze groep. Meer sfeer en activiteiten voor de kinderen zou deze doelgroep sterker aan Voorthuizen kunnen binden.
- De **Stijlzoekers** zijn eveneens een grote groep in de gemeente Barneveld. Verwend worden, genieten van exclusiviteit, luxe en comfort is voor deze groep zeer belangrijk. Nieuwe dagrecreatieve concepten kunnen worden ontwikkeld om deze groep beter te bedienen.

BIJLAGE 7: PARKEERDUUR SMIDSPLEIN

Op het Smidsplein (sectie 25) zijn 90 parkeerplaatsen beschikbaar waarbij geparkeerd kan worden zonder tijdslimiet (geen blauwe zone). Zowel op de donderdag als op de zaterdag is onderzocht hoeveel bezoekers hun voertuig op deze locatie parkeren en welk aandeel hun voertuig gedurende drie uur of meer parkeert.

Parkeerduur Donderdag

Onderstaande tabel laat voor elk uur de capaciteit, het totale aantal parkeerders en het aantal langparkeerders (3 uur of meer) zien. In de kolom '3+ uur' is het aantal voertuigen weergegeven die minimaal 3 uur eerder ook al zijn waargenomen.

Tijdstip	Capaciteit	Totaal	3+ uur	Aandeel
05:00	90	5	3	60%
06:00	90	9	7	78%
07:00	90	12	8	67%
08:00	90	27	14	52%
09:00	90	42	15	36%
10:00	90	38	17	45%
11:00	90	55	21	38%
12:00	90	54	22	41%
13:00	90	55	23	42%
14:00	90	49	21	43%
15:00	90	76	23	30%
16:00	90	69	23	33%
17:00	90	62	18	29%

Het aantal langparkeerders ligt rond de 20 waarbij het aandeel langparkeerders schommelt tussen de 40 en 60%. Bij het parkeerduuronderzoek is onderscheid gemaakt tussen 3 uur en 4 of meer uur. Het overgrote deel van de langparkeerders stond 4 uur of langer geparkeerd op het Smidsplein.

Op de donderdag zijn voldoende parkeerplekken vrij. Tijdens het drukste uur zijn 76 van de 90 parkeerplaatsen bezet.

Parkeerduur Zaterdag

Onderstaande tabel laat voor elk uur de capaciteit, het totale aantal parkeerders en het aantal langparkeerders (3 uur of meer) zien. In de kolom '3+ uur' is het aantal voertuigen weergegeven die minimaal 3 uur eerder ook al zijn waargenomen.

Tijdstip	Capaciteit	Totaal	3+ uur	Aandeel
08:00	90	62	26	42%
09:00	90	71	30	42%
10:00	90	73	35	48%
11:00	90	87	36	41%
12:00	90	86	39	45%
13:00	90	81	34	42%
14:00	90	82	30	37%
15:00	90	72	24	33%

Het aantal langparkeerders op de zaterdag ligt hoger dan op de donderdag, namelijk tussen de 30 en 40 voertuigen. Het aandeel langparkeerders is niet hoger maar wel een stuk stabiel en ligt rond de 40%. Bij het parkeerduuronderzoek is onderscheid gemaakt tussen 3 uur en 4 of meer uur. Ook op de zaterdag bestaat het overgrote deel van de langparkeerders uit voertuigen die 4 uur of langer geparkeerd staan op het Smidsplein.

Op de donderdag zorgt langparkeren niet tot problemen omdat er voldoende capaciteit is. Op de zaterdag ligt de parkeerdruk hoger, met name tussen 11:00 en 14:00 is het druk op het Smidsplein. De hogere parkeerdruk in combinatie met een aanzienlijk deel langparkeerders betekent dat niet voor iedereen een parkeerplek vrij is op het Smidsplein, met name bezoekers van de AH is dit vervelend.

Conclusie

Door het instellen van een blauwe zone op het Smidsplein is langparkeren niet meer mogelijk en zal dit verkeer elders dienen te parkeren. Hierdoor komen een aanzienlijk aantal parkeerplaatsen vrij voor bezoekers die een kort bezoek brengen aan het centrum. Het gaat hier grofweg om 20 parkeerplaatsen op de donderdag en 30 parkeerplaatsen op de zaterdag.

Met name op de zaterdag heeft het instellen van een blauwe zone een positief effect aangezien dit de meest drukke dag is voor het centrum.

BIJLAGE 8: PARKEERONDERZOEK

Op donderdag 20 augustus, vrijdag 21 augustus en zaterdag 22 augustus heeft een parkeeronderzoek plaats gevonden in en rondom het centrum van Voorthuizen waarbij de parkeerdruk, parkeerduur en parkeermotief in kaart zijn gebracht. Ondanks de corona was het in deze periode (tussen twee lock downs) minstens zo druk als het topjaar 2019.

In het centrum zitten meerdere functies welke allemaal een parkeervraag hebben. Er is gekeken naar het parkeeraanbod binnen het onderzoeksgebied en het centrumgebied, en in hoeverre de parkeervraag in balans is met de parkeercapaciteit. Iedereen wil natuurlijk het liefst zo dicht mogelijk bij hun bestemming parkeren maar omdat de leefbaarheid van het centrum ook belangrijk is, is dit ruimte technisch niet mogelijk. Daardoor dient geparkeerd te worden op verschillende locaties in de omgeving. Er is hierbij gekeken naar het gehele onderzoeksgebied, naar het centrumgebied en op wegvakniveau. Per wegvak is inzichtelijk gemaakt wat de bezettingsgraad is en hoeveel vrije parkeerplaatsen er zijn op de twee drukste momenten. Onderscheid naar parkeerders per functie is niet mogelijk omdat onduidelijk is wat de bestemming van een parkeerder is en hoeveel parkeerders deze functie als bestemming hebben.

Onderzoeksgebied

In en rondom het centrum van Voorthuizen zijn 863 parkeerplaatsen beschikbaar voor bewoners en bezoekers. Dit betekent dat zoals gebruikelijk in dergelijk onderzoek ook de in het centrumgebied gelegen openbare parkeerplaatsen in een woonwijk/-straat zijn meegeteld. De maximale bezettingsgraad bedraagt slechts 59% en wordt behaald op de zaterdagmiddag 12:00. Op het drukste moment van de week zijn nog altijd 350 parkeerplaatsen beschikbaar in Voorthuizen. Enkel op de zaterdag komt de bezettingsgraad boven de 50%, namelijk van 11:00 t/m 15:00. De parkeerdruk op de zaterdag is maatgevend en hoger dan op de donderdag en vrijdag. Het aandeel van bewoners is relatief klein ten opzichte van de bezoekersaantallen op de zaterdagmiddag.

Bij de parkeersecties is onderscheid gemaakt tussen 'vrij parkeren' en 'blauwe zone'. Van de 863 parkeerplaatsen liggen er 135 in de blauwe zone, voor de overige 728 gelden geen restricties wat betreft parkeerduur. De bezettingsgraad van de vrije parkeerplaatsen verschilt per dag. Op de donderdag en vrijdag ligt de bezettingsgraad tussen de 20% en de 45%. Op de zaterdag ligt de bezettingsgraad tussen de 40% en 55%, met het drukste moment om 12:00. Bij de blauwe zones ligt de bezettingsgraad hoger. Op donderdag ligt deze tussen de 50 à 75%, op de vrijdag tussen de 60 à 80% en op de zaterdagmiddag wordt de hoogste bezettingsgraad bereikt, namelijk 87%.

Gedurende het parkeeronderzoek is het meerdere malen voorgekomen dat de bezettingsgraad van een wegsectie boven de 85% uit kwam. Bij sommige wegsecties was dit eenmalig, bij andere kwam dit vaker voor. Belangrijk hierbij is dat sommige wegsecties slechts over een klein aantal parkeerplaatsen beschikt waardoor een wegsectie al snel richting de 100% bezetting gaat. In de meeste gevallen zijn parkeerplaatsen beschikbaar in naast gelegen wegsecties of op grotere afstand van de bestemming.

Uit de data blijkt dat er in beginsel voldoende parkeerplaatsen vrij zijn in het centrum. Als deze parkeerplaatsen niet of in mindere mate gebruikt worden en woonwijken gebruikt worden als overloopgebied, dan moet hierop gestuurd worden (parkeervergunning, betaald parkeren, parkeerverwijssysteem, etc.) zodat bezoekers niet mogen of ontmoedigd worden om te parkeren in de woonwijk.

Centrumgebied Voorthuizen

In de gemeentelijke parkeernota worden o.a. loopafstanden gehanteerd voor wonen (250m), winkelen (400m) en boodschappen (100m). Op basis van deze afstanden is het onderzoeksgebied opgesteld. Omdat de grootste parkeerdruk plaats vindt in het centrum is specifiek gekeken naar de parkeerdruk in het centrum. Hiervoor is gekeken naar het centrumgebied zoals aangegeven op Afbeelding 1 en 2.

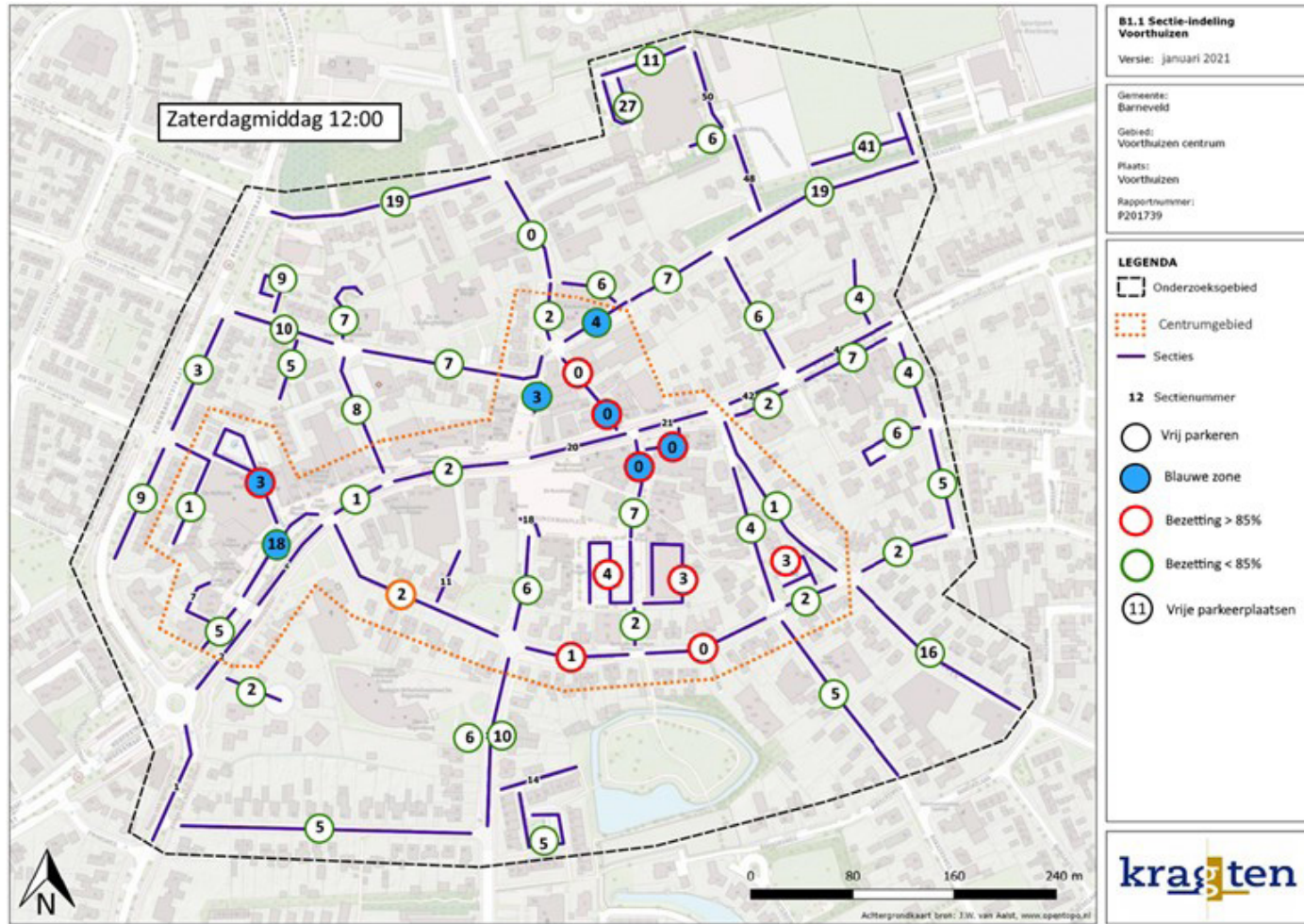
Alle blauwe zones liggen in het centrumgebied en kennen een lichtelijk hogere bezettingsraad dan de openbare parkeerplaatsen in het centrum. Op donderdag ligt de bezettingsraad van de blauwe zones tussen de 50 à 75%, op de vrijdag tussen de 60 à 80% en op de zaterdagmiddag wordt de hoogste bezettingsgraad bereikt, namelijk 87%. De bezettingsraad van de openbare parkeerplaatsen toont een grotere variatie waarbij het maximum 59% bedraagt op de donderdagmiddag, 63% op de vrijdagmiddag en 87% op de zaterdagmiddag. De maximale bezettingsgraad van het gehele centrumgebied bedraagt 84% en is waargenomen op de zaterdag om 12:00. Hiermee blijft de maximale bezettingsgraad onder de grenswaarde van 85%.

Uitgaande van de geldende loopafstanden zijn op de meeste tijdstippen en locaties voldoende parkeerplaatsen beschikbaar. De enige uitzondering is het Smidsplein in het centrum op een zaterdagmiddag. Vanwege de grote drukte wordt ook in naast gelegen wegsecties veelvuldig geparkeerd en bestaat de kans dat men op grotere afstand moet parkeren. De loopafstand van 100m voor boodschappen kan dan overschreden worden.

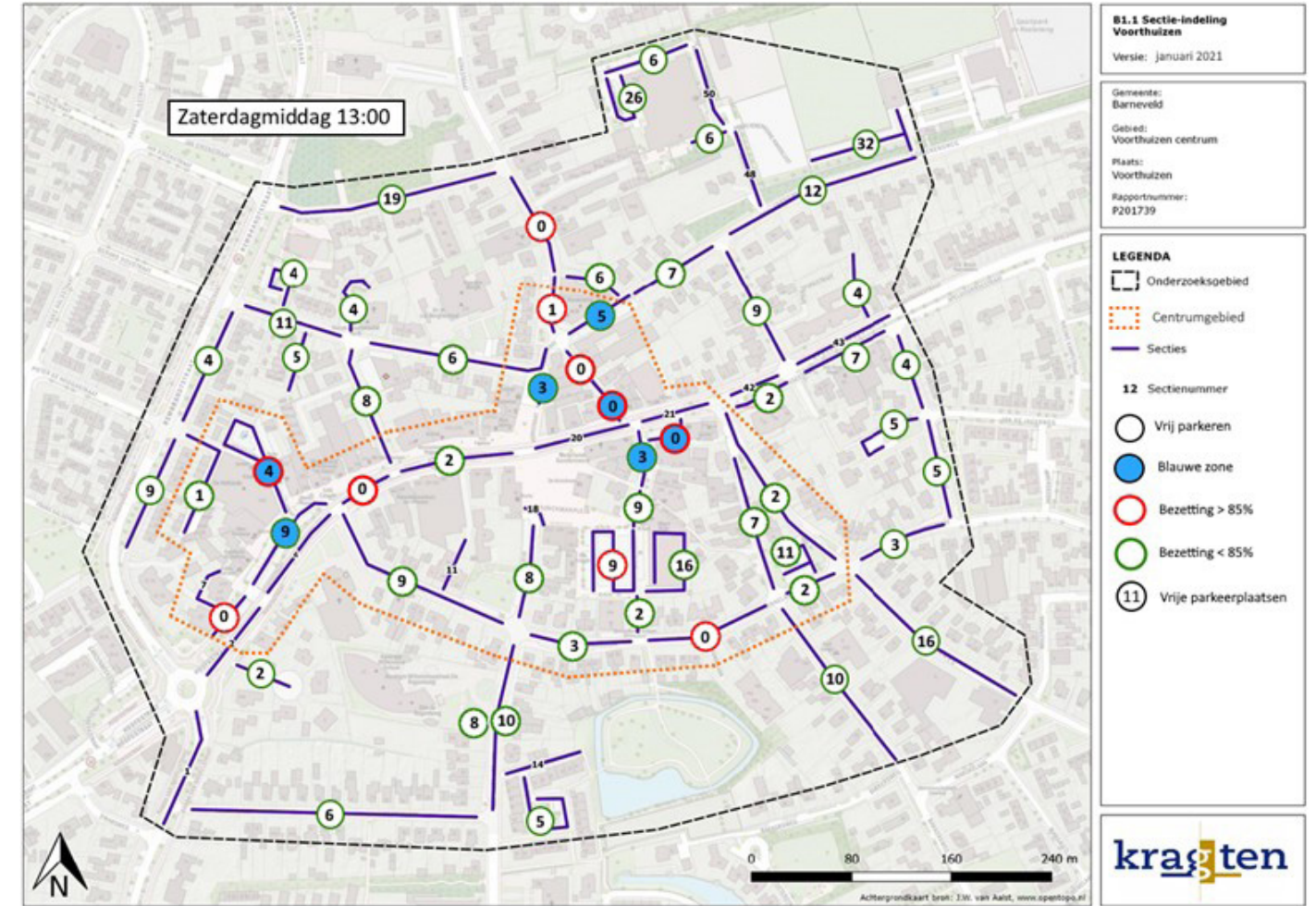
Er zijn mogelijkheden om sturing te geven aan het parkeren, welke parkeerder op welke plek. Een voor de hand liggende maatregel is het instellen/uitbreiden van de blauwe zone. Op deze manier voorkom je dat langparkeerders parkeren op ongewenste locaties. Voor het Smidsplein hebben is gekeken naar de parkeerduur van parkeerders en hieruit blijkt dat een aanzienlijk deel van de geparkeerde voertuigen hier 3 uur of langer parkeert. In afbeelding 1 en 2 is de restcapaciteit op de twee drukste momenten inzichtelijk gemaakt, op basis hiervan kan gekeken worden welke parkeerplaatsen beter of anders benut kunnen worden en wel of niet behouden moeten blijven.

In afbeelding 1 zijn de wegsecties van het parkeeronderzoek weergegeven. De rood omcirkelde wegsecties kennen op het drukste moment (zaterdagmiddag om 12.00 u) een bezettingsgraad van 85% of hoger. Aangegeven is welke wegsecties in de blauwe zone liggen. In de cirkels is aangegeven hoeveel parkeerplaatsen op dat moment nog vrij zijn. In de afbeelding is te zien dat met name sprake is van parkeerdruk op de noord-zuid-as van het centrum van Voorthuizen.

In afbeelding 2 zijn de resultaten op zaterdagmiddag om 13.00 u aangegeven. Te zien is dat met name het gebruik van de parkeergarage onder Albert Hein behoorlijk is afgenomen. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat door corona er rond een enkele locatie het beeld vertekend is, bijvoorbeeld het openbare parkeerterrein nabij de voetbalvereniging.

Afbeelding 1: Wegsecties met een bezetting van 85% of hoger op de zaterdagmiddag 12.00 u.

Afbeelding 2: Wegsecties met een bezetting van 85% of hoger op de zaterdagmiddag om 13.00 u.

BIJLAGE 9: EFFECTEN VERKEERSSCENARIO'S

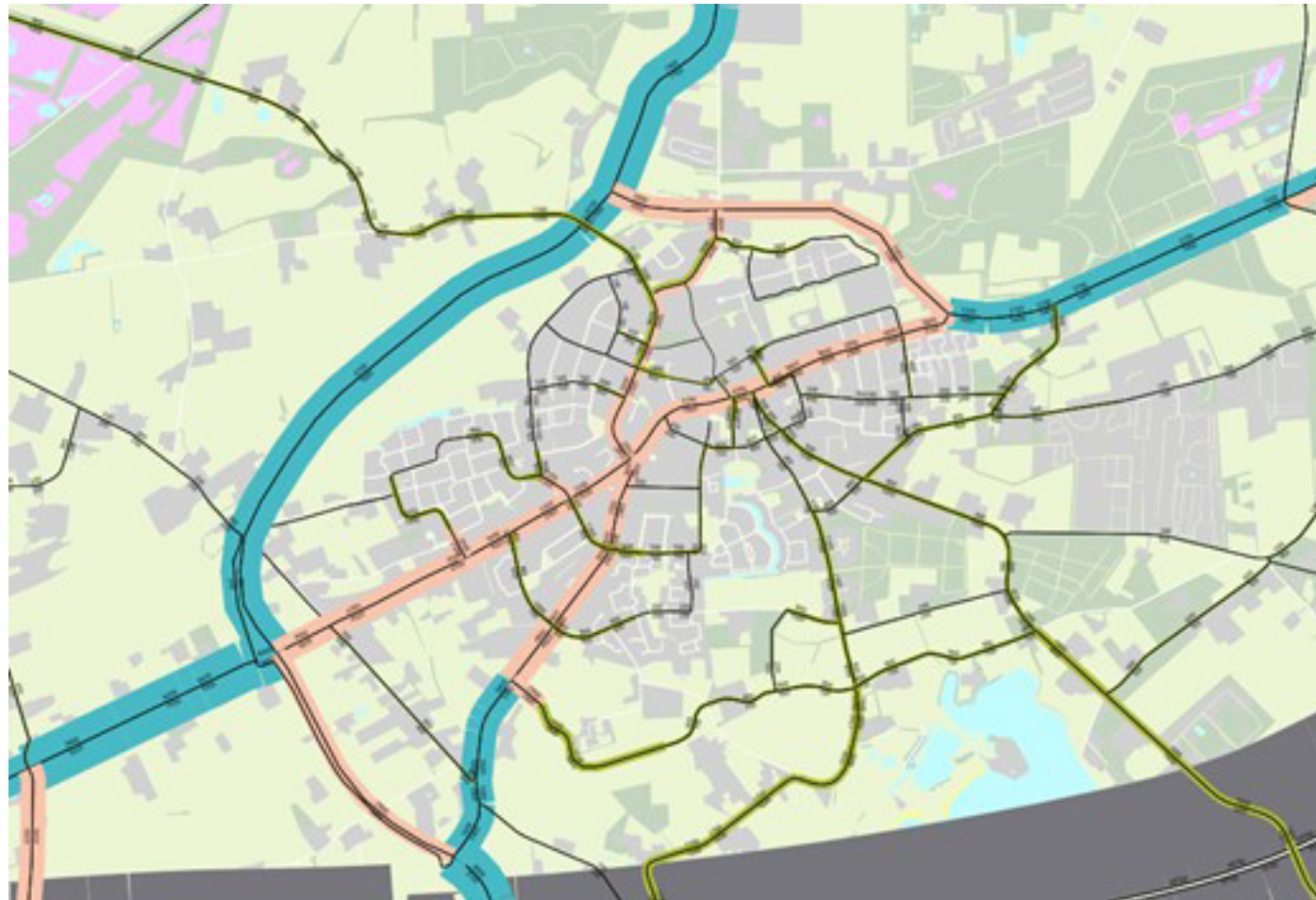
Uitgangspunten/kaders:

- Verbeteren leefbaarheid centrum Voorthuizen
- Doorgaand verkeer door centrum Voorthuizen verwijzen naar N303 / Heuvelrandweg.
- Hoeveelheid verkeer op omliggende straten moet op acceptabel niveau blijven.
- Dorpsconferentie 25 januari 2021, Uitslag enquête
 - 25 % autovrij
 - 60 % auto te gast

Referentiejaar 2030 zonder maatregelen:

Situatie Hoofdstraat:

- 7.000 tot 8.500 motorvoertuigen per etmaal
- Aandeel doorgaand verkeer op Hoofdstraat is 20 – 30%, waarvan:
 - o 60% afkomstig is vanuit het westen (de woonbuurten De Wheem en De Maat)
 - o 40% vanaf het zuiden (ca. 10% vanaf Rijksweg A1 en overige 30% vanaf woonbuurten)

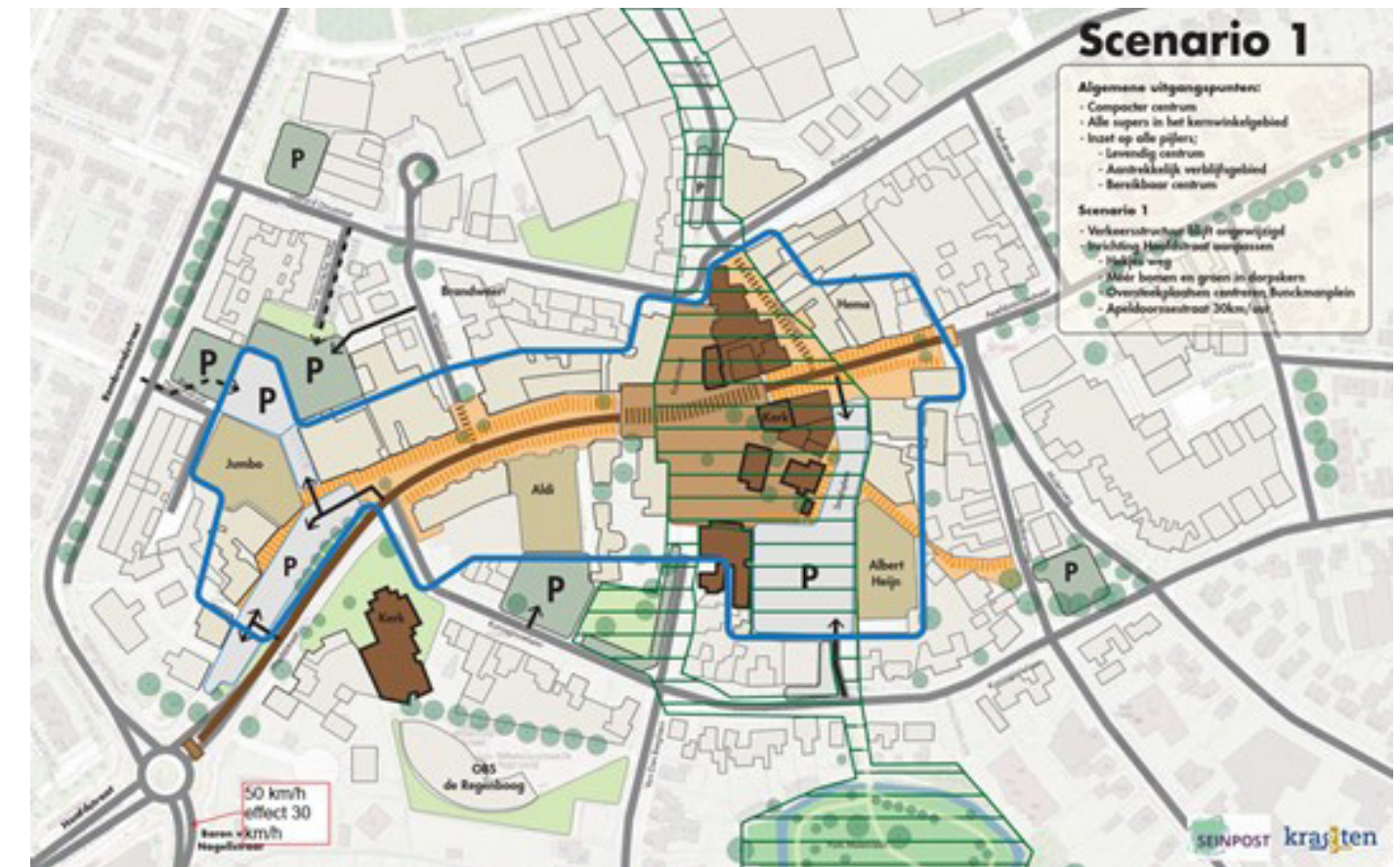

Opmerkingen:

- o Doorgaand verkeer door centrum Voorthuizen is vooral afkomstig uit het westen (buurten De Wheem en De Maat) en heeft een bestemming in het oosten (richting Apeldoorn)
- o Hoeveelheid doorgaand verkeer door het centrum van Voorthuizen met een herkomst buiten Voorthuizen is volgens het verkeersmodel beperkt (lees: circa 5%)
- o Om verkeersintensiteit op Hoofdstraat (en Apeldoornsestraat) te reduceren is vooral aandacht nodig voor alternatieve lokale omleidingsroutes zonder afbreuk te doen aan het woon- en leefklimaat langs deze alternatieve routes.

SCENARIO 1:

Uitbreiding 30-zone met Apeldoornsestraat

Verkeerseffecten:

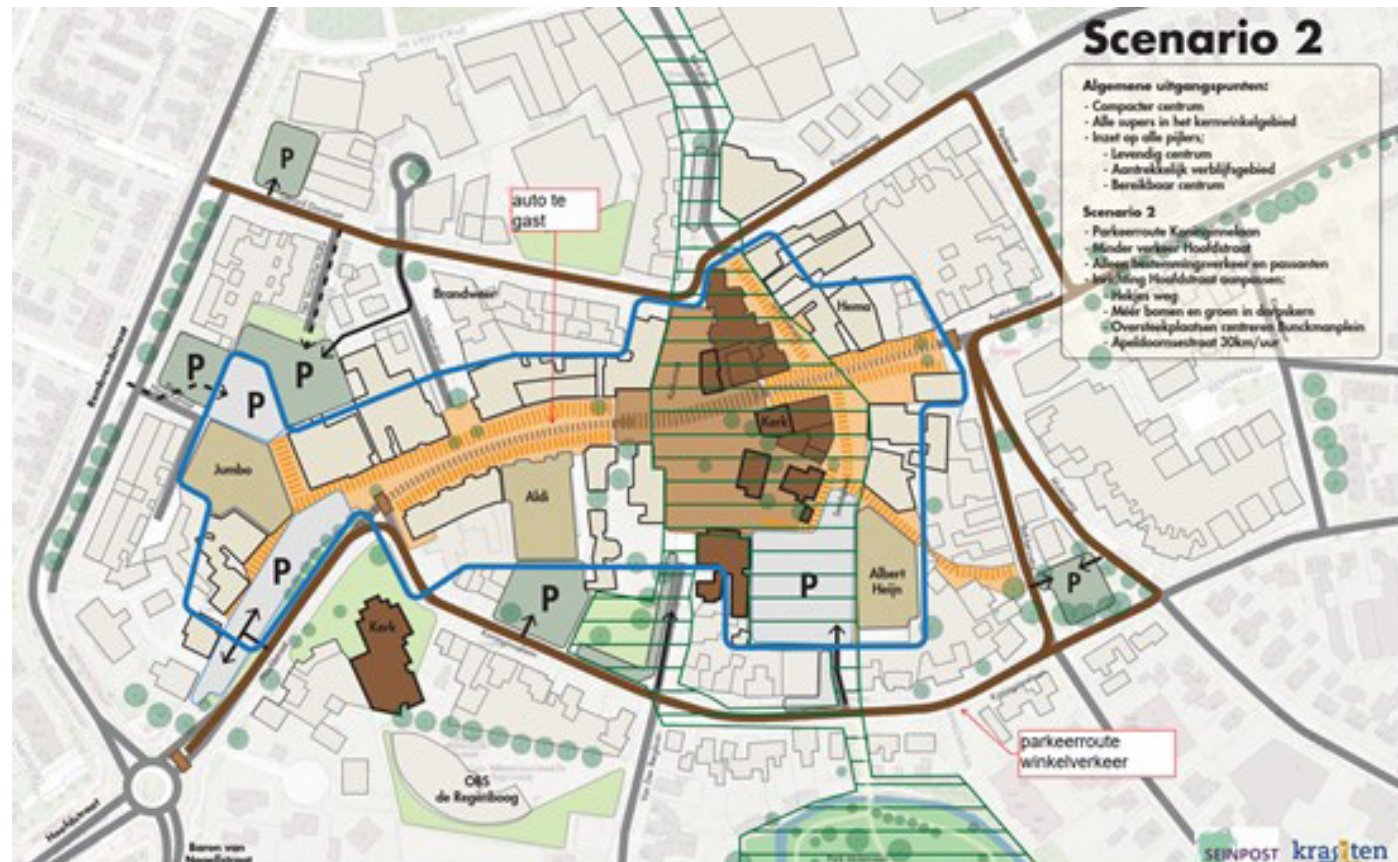
- Circa 25% afname van het gebruik van de Apeldoornsestraat en Hoofdstraat
- 5 - 10% toename gebruik Heuvelrandweg
- Circa 10% toename gebruik Rubensstraat - Rembrandtlaan

Aandachtspunten:

- Aanpassing Apeldoornsestraat - Hoofdstraat tot geloofwaardige 30km-zone door:
 - o Aanpassing wegprofiel met gelijkwaardige (geaccentueerde) kruispunten (rechts voorrang) en voorkomen lange rechtstanden
 - o Gemengd gebruik rijbaan door gemotoriseerd verkeer en fietsers
 - o Veilige oversteekvoorzieningen voor het langzaam verkeer, met name Buncckmanplein
- Overleg met hulpdiensten en busmaatschappij Syntus over eventueel reistijdverlies.
- Nader onderzoek naar doorgaand vrachtverkeer en landbouwverkeer (alternatieve route is Heuvelrandweg – Overhorsterweg – Appelseweg – parallelweg N303) in relatie tot hoofdwegenstructuur.

SCENARIO 2:

Leefbaarder centrum met parkeering via Koninginnelaan / Roelenengweg – Gerard Doustraat

Verkeerseffecten:

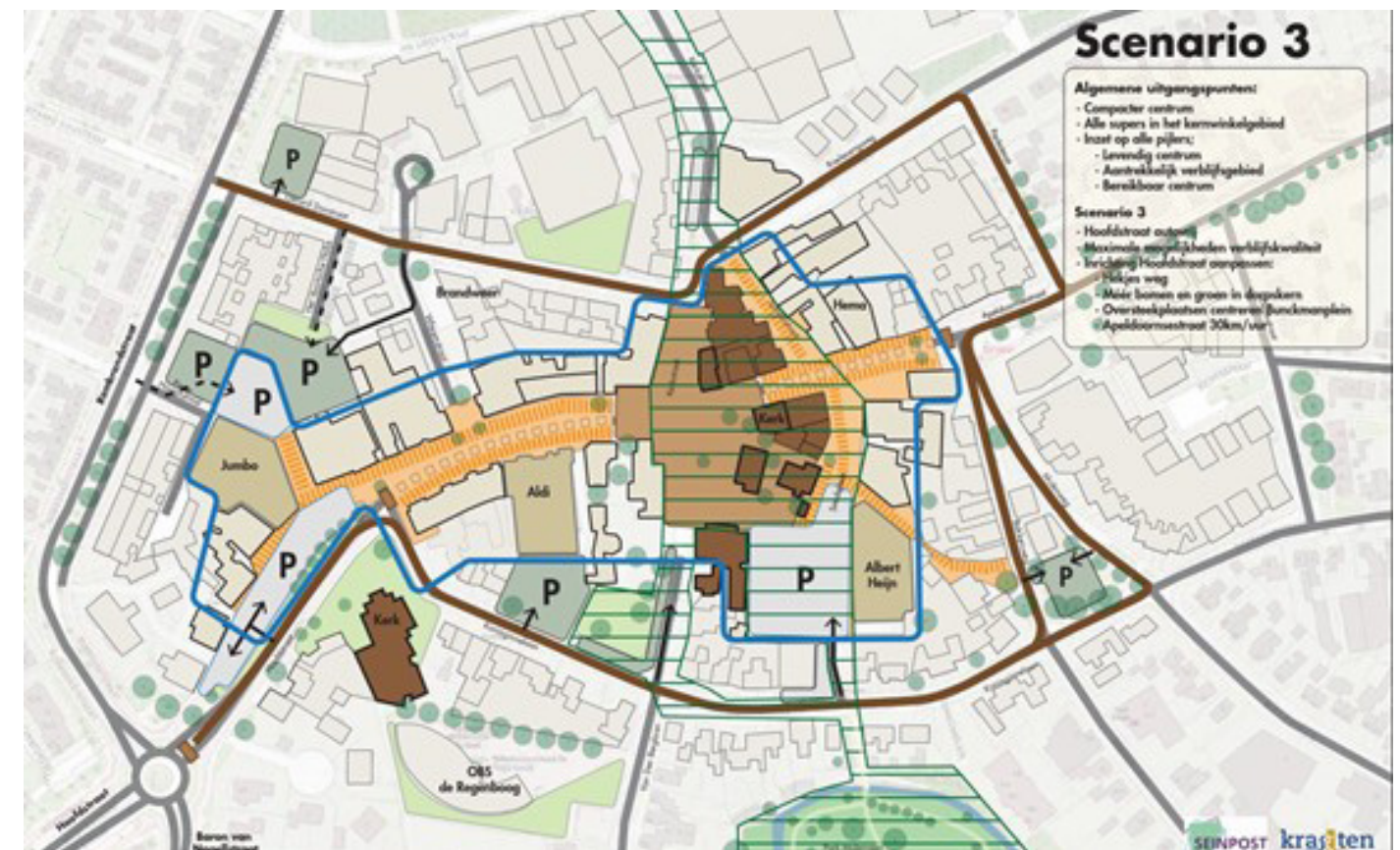
- Circa 20% afname van het gebruik van de Apeldoornsestraat en Hoofdstraat (zonder 30-zone Apeldoornsestraat)
- 0 - 5% toename gebruik Heuvelrandweg
- Circa 10% toename gebruik Rubensstraat - Rembrandtlaan
- Circa 60 - 100% toename gebruik Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat.

Aandachtspunten:

- Combinatie met scenario 1 (uitbreiding 30-zone Apeldoornsestraat) mogelijk, waardoor het gebruik van Hoofdstraat (en omliggende straten) mogelijk verder zal afnemen (schatting 30%).
- Hoofdstraat blijft een verkeersfunctie behouden met aandacht voor oversteekbewegingen langzaam verkeer (in voorrang opnemen op Bunckmanplein).
- Laad/losplaatsen inpassen langs Hoofdstraat (eventueel instellen venstertijden) en de parkeering waar nodig ook geschikt maken voor bevoorradingsverkeer.
- Overleg met hulpdiensten en busmaatschappij Syntus over exacte invulling van de wegen in relatie tot eventueel reistijdverlies en/of bereikbaarheid van voorzieningen.
- De huidige verkeersintensiteit op de Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat is niet bekend en moet daarom nader worden onderzocht middels een verkeersstelling. Op basis van het resultaat van deze telling moet blijken hoeveel verkeer nu gebruik maakt van deze wegen om dit vervolgens procentueel op te hogen op basis van het resultaat van het verkeersmodel. Vervolgens kan op basis hiervan een uitspraak gedaan worden in hoeverre de verkeersbelasting op deze wegen acceptabel is en welke gevolgen dit heeft voor de vormgeving van deze wegen.
- Op Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat aandacht voor verbetering door:
 - Toepassing van langspaarkeerplaatsen in parkeerhavens in plaats van haaks parkeerplaatsen.
 - Toepassing klinkerverharding i.p.v. asfaltverharding (aandacht voor geluid) en onderbreking van lange rechtstanden voor reductie snelheden
 - Gelijkwaardige (geaccentueerde) kruispunten (rechts voorrang, evt plateaus)
 - Veilige oversteekvoorzieningen voor het langzaam verkeer over Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat, met name ter hoogte van de schoolomgeving(en)
- Nader onderzoek naar doorgaand vrachtverkeer en landbouwverkeer (alternatieve route is Heuvelrandweg – Overhorsterweg – Appelseweg – parallelweg N303) in relatie tot hoofdwegenstructuur.

SCENARIO 3:

Knip Hoofdstraat en éénrichtingsverkeer Koninginnelaan en Roelenengweg – Gerard Doustraat

Verkeerseffecten:

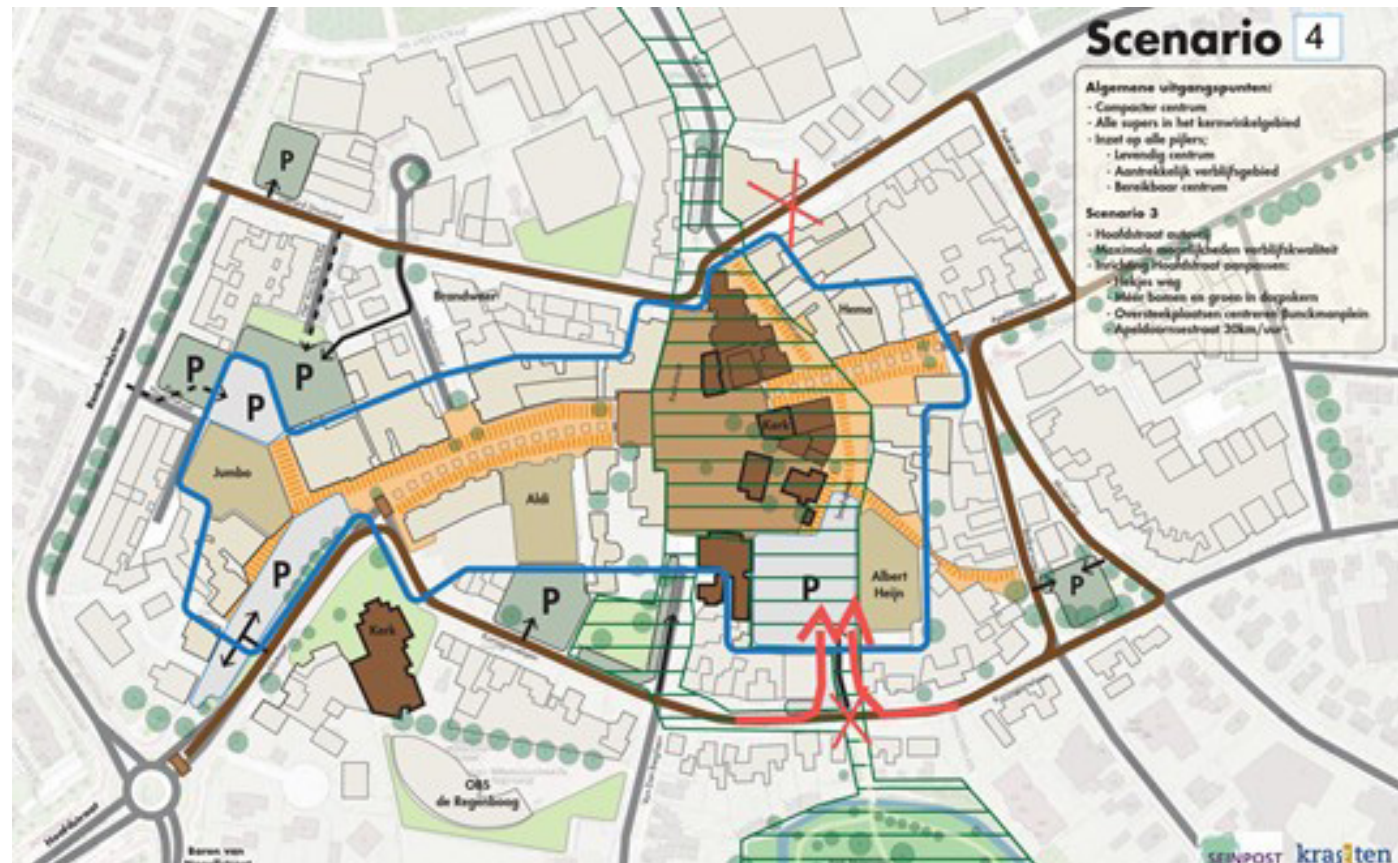
- Circa 60% afname van het gebruik van de Apeldoornsestraat en Hoofdstraat
- Circa 40% toename gebruik Heuvelrandweg
- Circa 10% toename gebruik N303
- Circa 10% afname gebruik westelijk deel Hoofdstraat en Baron van Nagellstraat
- Circa 70% toename gebruik Rubensstraat - Rembrandtlaan
- > 100% toename gebruik Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat
- Toename gebruik Zeumerseweg / Wikselarseweg – Bakkersweg als alternatieve route van en naar het oosten.

Aandachtspunten:

- Verkeerskundig is deze variant ongewenst, vanwege:
 - Verwachte toename van het gebruik Rubensstraat – Rembrandtlaan en Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat
 - Toename gebruik Zeumerseweg / Wikselarseweg – Bakkersweg als alternatieve route van en naar het oosten.
 - Toepassing éénrichtingsverkeer resulteert in mogelijke toename snelheden in Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat (aandacht voor schoolomgeving(en)!!).
 - Busverbinding via Koninginnelaan – Molenweg én Roelenengweg – Gerard Doustraat (éénrichting), waardoor reistijdverlies ontstaat alsmede een grotere loopafstand tussen de bushaltes voor beide richtingen ontstaat.
 - Reistijdverlies hulpdiensten verwacht.
- Hoofdstraat moet bereikbaar blijven voor laden/lossen (optie: dynamische afsluiting)
- Nader onderzoek naar doorgaand vrachtverkeer en landbouwverkeer (alternatieve route is Heuvelrandweg – Overhorsterweg – Appelseweg – parallelweg N303) in relatie tot hoofdwegenstructuur.

SCENARIO 4:

Knip Hoofdstraat en éénrichtingsverkeer Koninginnelaan en Roelenengweg – Gerard Doustraat

Verkeerseffecten

- Circa 60 - 70% afname van het gebruik van de Apeldoornsestraat en Hoofdstraat
- Circa 60% toename gebruik Heuvelrandweg
- Circa 10% toename gebruik N303
- Circa 40% afname gebruik Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat
- Circa 10-20% afname gebruik westelijk deel Hoofdstraat
- > 100% toename gebruik Rubensstraat – Rembrandtlaan
- Toename gebruik Zeumerseweg / Wikselaarseweg – Bakkersweg als alternatieve route van en naar het oosten.

Aandachtspunten:

- Verkeerskundig is deze variant ongewenst, vanwege:
 - o Verwachte toename van het gebruik Rubensstraat – Rembrandtlaan
 - o Toename gebruik Zeumerseweg / Wikselaarseweg – Bakkersweg als alternatieve route van en naar het oosten.
 - o Doorgaande route vervalt voor hulpdiensten en busmaatschappij Syntus.
- Hoofdstraat moet bereikbaar blijven voor laden/lossen (optie: dynamische afsluiting)
- Nader onderzoek naar doorgaand vrachtverkeer en landbouwverkeer (alternatieve route is Heuvelrandweg – Overhorsterweg – Appelseweg – parallelweg N303) in relatie tot hoofdwegenstructuur.

CONCLUSIE:

Scenario's 3 en 4 zijn ongewenst vanwege de negatieve effecten op het gebruik van de Rubensstraat en Rembrandtlaan en het gebruik Zeumerseweg / Wikselaarseweg – Bakkersweg als alternatieve route van en naar het oosten. Daarnaast resulteren deze scenario's in negatieve effecten voor de lijnbussen en hulpdiensten.

Om een afname van het verkeer door het centrum te verwezenlijken zijn scenario's 1 en 2, of een combinatie van beide, denkbaar. Om de leefbaarheid in het centrum te verbeteren gaat de voorkeur uit naar een combinatie van scenario 1 en 2, omdat dit resulteert in een afname van het verkeer op de Hoofdstraat. Wel is nader onderzoek nodig of het effect op de wegen rond het centrum acceptabel is. Daarnaast is aandacht gevraagd voor het effect van een eventuele uitbreiding van de 30 km-zone op de Apeldoornsestraat in relatie tot andere hoofdwegen. Dit wordt nader onderzocht in het kader van de visie op de Hoofdwegenstructuur.

Daarnaast zijn in aanvulling op de Hoofdstraat, afhankelijk van de uiteindelijke keuzes, infrastructurele aanpassingen nodig op de Apeldoornsestraat, Koninginnelaan – Molenweg en Roelenengweg – Gerard Doustraat.

Opdrachtgever:
gemeente Barneveld

Projectnummer:
BAR002-001

Kragten

Hambakenwetering 5
5231 DD 's-Hertogenbosch
T: +31 (0)88 33 66 333
info@kragten.nl
www.kragten.nl

Seinpost Adviesbureau BV

Brugstraat 1a
5211 VS 's-Hertogenbosch
T: +31 (0)88 210 02 00
F: +31 (0)88 210 02 10
E: info@seinpost.com